

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 37(651) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1959 m. RUGSĖJO-SEPTEMBER 9 d.

PRICE 15 ct. XIX METAI

Politinių įvykių savaitė

SĄMYSIS PRIEŠ ATVYKSTANT
CHRUŠČIOVUI Į AMERIKĄ

JAV prezidentas užbaigė apsilankymą Europos vakaruose. — De Gaulle išsiterėjo iš Eisenhowerio naują JAV nusistatymą Alžirijos. — Didelis nerimas dėl Laos, Indijos ir kitų šalių, į kuriuos veržiasi komunistai. — Sovietinė agresija nutraukė Eisenhowerio poilsį. — Vakarai vis dar tebeapsidūda da sovietų mulkinimui. — Paskelbti Anglijos rinkimai. —

Kasdien galime užregistruoti vis nuostabesnių faktų. Kasdien sovietija darosi vis aktyvesnė — aktyvesniau me luoja ir aktyvesniau naudoja fizinę jėgą.

KAI CHRUŠČIOVAS KALBA APIE TAIKĄ IR KOEGZISTENCIJĄ,

tai sovietiniai kraštai vis aktyvesniau ir drąsiau vykdo agresiją:

Kinijos komunistai užpuolo Indiją, bet Indijos pasipriešino vadina agresija.

Kinijos ir Vietnamo komunistai užpuolo Laosą, bet Rusijos atstovas JTO Saugumo taryboje Sobolevas vetuoja va kariškių pastangas sustabdyti karą.

Chruščiovas padidintu tempu apie taiką sako kalbas ir rašo straipsnius, net ir Amerikos spaudoje, bet paskutiniu metu ypač išsivystę kurstymą karų prieš laisvas tautas, ir ne vien žodžiu prieš karus nepasako.

Užpulta Indija, užpultas Tibetas, užpultas Laosas, puola maišavoji Kinija, puolamas Butanas ir vis kalbant apie taiką ir koegzistenciją.

JAV prezidentas dėl šių įvykių turėjo nutraukti savo poilsį Skotijoje, o Chruščiovas vis kalba apie taiką.

VYKSTA KAZKAS NEPAPRASTA.

Bendra tarptautinė būsena yra sparčiai artėjančio Trečiojo Pasaulinio karo pobūdžio. Nenuostabu, kad Chruščiovas taip ir sako: jeigu Vakarai ne priims jo koegzistencijos planą, tai lieka tik kita išeitis — karas. Trečiojo išsities nėra, — sako Chruščiovas.

Ir ši agresorių, kuriam pavaldinti Amerika neturi nei garų, kurio pavadei parašyti neturi nei raidžių, vis dėlto kviečia, nors prieš tą kvietimą protestuoja visa tauta. Milionai darbininkų pareiškė neigiamą nusistatymą; visos bažnyčios — katalikų, evangelikų, žydų, baptistų —

PASKLEBĖ CHRUŠČIOVUI NĖ MLDOS DIENĄ.

O JAV prezidentas ir vice prezidentas vakarietiškai inan dagumu prašę piliečius būti su svečiais mandagiais, padėjo Chruščiovui padaryti propagandą ir tuo sumažinti reikšmę pietų ir tikrojo įvertinimo esmę. Tat nesitikėdamas, kad kada nors kitą kartą jam teks pamatyti Ameriką, Chruščiovas atsiveža pačias, vaikus ir vaikaičius, per 100 asmenų. Koks pažeminimas Amerikai, kuri skelbia laisvės ir demokratijos principų saugotą — pagarbiai priimti masinio žmonių žudiko — Stalino — pajacą, klouną, tapusį nemažiau žiauriu žudiku ir tautų pavergeju!

Diktatūrai aukojamas demokratijos autoritetas, — kaip skaudu!

Grįžtant prie EISENHOWERIO KELIO NĖS Į EUROPA,

reikia pasakyti, kad ji nebuvo lengva. Tiesa, D. Eisenhoweris

Pasaulio lietuvių sostinėje

RAŠO EDVARDAS ŠULAITIS

BENDRAS VISŲ TAUTŲ PROTESTO SUSIRINKIMAS dėl Chruščiovo atvykimo į JAV Valstybės įvyks rugsėjo 12 d. (šeštadienį), 2 val. Čikagos vidurmiestyje esančioje didžiulėje Orchestra Hall salėje.

LANKĖSI KANADOS MINISTERS PIRMININKAS

Praejusią savaitę Čikagoje viešėjo Kanados min. pirm. G. Diefenbaker, kuris čia aplankė kelias III Pan-American žaidynių vietas, kur varžėsi kanadiečiai sportininkai. Jis buvo petenkintas neblogu kanadiečių pasirodymu gimnastikėje, o ypatin gai jų atstove Ernestine Russell iš Windsoro, Ont.

Žaidynėse vieninteliu lietuviu oficialiu spaudos atstovu (iš virš 500 žmonių) buvo Edvardas Šulaitis.

Šios III Pan-American žaidynės baigėsi rugsėjo 7 d. Soldier's Field Stadione įvykusiomis uždarymo iškilmėmis. Sekančios panašios žaidynės bus 1963 m. Sao Paulo mieste, Brazilijoje.

● Aldona Krikščiūnaitė — šmulkštiečiai sugrįžo iš Europos, kur praleido visą vasarą važinėdami kartu su savo vyru, studijuojančiu mediciną Vokietijoje. Ji yra mokytoja vienoje augštesnėje mokykloje netoli Čikagos.

JAV BENDRUOMENĖS SU VAŽIAVIMAS DETROITE

vyko rugsėjo 5 — 6 dienomis. dalyvavo daug žmonių, su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininku Jonu Matulioniu prysakyje. Dalyvavo dar keli Kraštų Bendruomenių pirmininkai. Suvažiavimas buvo svarbus. Apie jį plačiau parašys N. L. prašytas ir įgaliojtas p. Asta Šaitis, kuris suvažiavimą sveikindamas, be ko kita, taip pasakė: „turiu garbę laikraščio vardu sveikinti Suvažiavimą ir palinkėti darbingos nuotaikos, bei pabrėžti įsitikinimą, kad šis suvažiavimas galės būti istorinis, jeigu jame bus rasti keliai į JAV lietuvių, kad jie visi jungtųsi į PL Bendruomenę.

Red. J. Kardelis noretų su važiavimo dėmesį atkreipti į vysk. V. Brizgio siūlymą ir patarimą: laikyti, kad visi organizuoti JAV lietuviai yra PL B dalyviai; kad jų organizacijos yra PLB-nės nariai. Šita klausimą išspręsti ir jį įsieti ti ir būtų pats nuostoliausias linkėjimas. Juk yra aišku, kad PLB-nė, visame pasaulyje — didelė, pajėgi ir autoritetinga, bus pagrindinis lietuvių iš laikymo pagrindas ir galimybė“.

MIRĖ QVEBECO MINISTERS PIRMININKAS

Rugsėjo 7 d., lankydamas Schefferville's neseniai jo giti darytas geležies kasyklas, apopleksija mirė labai populiarus Quobeco provincijos ministras pirm. Maurice Duplessis, 69 metų amžiaus. Didelis kraujo išsiliejimas į smegenis iškart premjerą išskyrė iš gyvybių tarpo.

Tuojuo p mirties Duplessis kūnas lėktuvu pervežtas į provincijos sostinę Quebeco miestą ir paguldytas parlamento rūmose. Laidotuvės penktadienį.

● Mokslas šią savaitę prasidėda visose mokyklose. Apie lietuviškas mokyklas bus pranešama skyrium.

● Čikagoje lankėsi inž. Jonas Kriauciūnas, kuris pastoviai gyvena Švedijoje. Jo žinomis, Švedijoje yra belikę tik 60 lietuvių, tuo tarpu latvių ten esą 6,000, o estų — 25,000. Jis viešėjo pas savo brolių Kazimierą Kriauciūną.

● Prel. dr. L. Tulabos 25 metų kunigystės sukakties minėjimui yra rengiamas rugsėjo 20 d. Jaunimo centro patalpose.

● Cicero lietuvių jaunimo išvyka į gamtą įvyks rugsėjo 13 d. Marijonų seminarijos sodyboje, Clarendon Hills, Ill.

● Iš okup. Lietuvos į Čikagą atvyko dr. Zigmantas Januškevičius, kuirs čia dalyvauja „Second World Conference on Medical Education“ pasitarimuose. Prieš kelias savaites čia viešėjo „Tiesos“ red. Zimasas.

● Žurnalistų S-gos Čikagos sk. rugpjūčio 30 d. turėjo gegužinę Jackson parke. Ten pat buvo pasitarimas ir lietuviškos spaudos klausimais. Buvo nutarta surengti spaudos balių ir suorganizuoti eilę paskaitų apie lietuvišką spaudą. Šiuometinę skyriaus valdybą sudaro: A. Gintneris, J. Paplėnas, Z. Juškevičienė, J. Vaičiūnas, A. Ambrose; revizijos komisija — P. Šulas, Edv. Šulaitis, A. Čepulis.

JUDRIOS LIETUVIŠKOS DIENOS CLEVELANDE

Ilgasis, Darbo dienos, savaitgalis Clevelande ėjo lietuviams lietuviško sąjūdžio reikšmę, nes šiomis dienomis Clevelande įvyko gausus JAV ir Kanados Liaudininkų - Varpininkų suvažiavimas ir JAV ir Kanados gydytojų suvažiavimas, abu trukę po dvi dienas, su aktualiomis paskaitomis — pirmame politinio, o antrame mokslinio turinio. Be to, abu suvažiavimai pagerbė dr. V. Kudirkos ir dr. J. Basanavičiaus atmintį, aplankė tautų sode jų paminklus ir papuošė juos gelėmis.

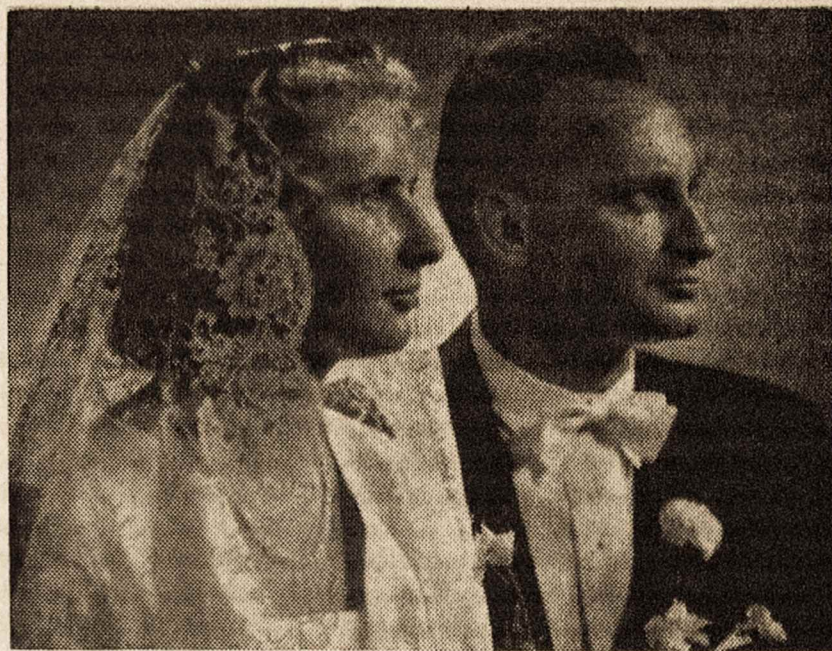
Abu susirinkimai turėjo svečią, Lietuvos konsulą dr. P. Daužvaidį, kuris vieną ir kitą susirinkimą aplankė, pasveikino ir pasakė po reikšmingą kalbą, nušviečiančią tarptautinę politinę būsena ir lietuvių joje poziciją.

Abu suvažiavimai, apie kuriuos bus parašyta plačiau, turėjo ir meninių momentų. Liaudininkų - Varpininkų subuvime puikiai padainavo op. sol. J. Krištolaitę, akomponuojama muz. Švedo ir savo eilėraščių paskaitė vos prieš dvi savaites atvykęs iš Lenkijos poetas p. Švedas, o gydytojų suvažiavime — smuikininkė p. Kuprevičiūtė — Bergienė, palydima brolio A. Kuprevičiaus, puikiai smuikavo.

ŠEŠTOJI KANADOS LIETUVIŲ DIENA HAMILTONE

praėjo sėkmingai: žmonių suvažiavo daug ir nuotaika buvo gera. Kanados krepšinio rinktinė pralaimėjo JAV rinktinėi 80:63. Plačiai 6 Lietuvių Diena bus aprašyta sekančiame N L nr.

● Quisenbery, 28 metų, nusišundė policijai, kad ją paliko vyras, o ji turi 8 vaikus, kuriu dabar negali išmaitinti, todėl 6 atidavė šeimas, esą atiduotų ir likusius 2, jeigu kas imtų. Visi vaikai maži, nes vyriausiam tik 10 metų.

Montrealio ir New Yorko jaunimo veikėjai, akademikai ir vi suomenininkai inž. A. Ratas ir stud. N. Kličiūtė sudarė lietuviškos šeimos židinį. Foto „Irena“ - p. Vachnianin.

Milionų darbininkų žodis

REZOLIUCIJA DĖL PREMJERO NIKITOS CHRUŠČIO VO VIZITO Į VALSTYBĖS, PRIIMTA AMERICAN FEDERATION OF LABOR IR CONGRESS OF INDUSTRIAL ORGANIZATIONS 1959 METŲ RUGPJŪCIO MĖN. 20 DIENĄ.

„Prezidentas Eisenhower yra pakvietęs Nikitą Chruščio, Sovietų Sąjungos gaivą, vizito į JAV, kuris įvyks netoli moje ateityje.

Iš įvairių pusių mes gauname paklausimus, koks yra mūsų nusistatymas šio vizito reikalu.

Pimiausia turime pastebėti, kad AFL-CIO Vykdomasis Komitetas nesiima vertinti JAV Prezidento mosto, padaryto kitos valstybės galvai. Yra tai padaryta protingai ar ne — jo reikalas. Šio pasisakymo tikslas yra tik realiai pažūrėti į susidariusią padėtį.

Sovietinis režimas tebėra to talitarinė diktatūra. Tos diktatūros tikslas yra vykdyti toli mesnė agresiją, vedančią į pasaulio dominavimą. Savo kraštuose šis režimas yra sunaikinęs visas demokratines teises ir laisves. Dabar tas režimas siekia pakirsti ir sunaikinti mūsų laisvės teises, kurios taip ar tūmos mūsų širdims.

Nėra nė mažiausio ženklo, kad Kremliaus valdovai būtų bent kiek pakeitę savo siekius: tiek jų pagrinduose, tiek valdymo srityje, tiek pagaliau siekime užvaldyti visą pasaulį ir primesti visiems Sovietų tironiją.

Mums yra pranešta, kad Viceprezidentas Nixon, savo kait tik atlikto vizito SSSR metu, buvo prisitaręs, kad jis darys pasiūlymą Amerikos darbininkai pradėti bendradarbiavimą su taip vadinamomis Sovietų Rusijos darbininkų unijomis. Jau vien ta aplinkybė iškelia reikalą mums aiškiai pasisakyti.

Pimiausia Vykdomasis Komitetas turi pakartoti ir patvirtinti savo 1959 metų vasario mėnesio nutarimą, kad negali būti jokių delegacijų pasikeitimo su diktatūrinėmis valstybėmis. Toliau mes turime taip pat pakartoti savo nuostorį prisidėjimą prie ankstybesnio I. C. F. T. U. (International Confederation of Free Trade

Unions) nutarimo, priešingo bet kokių delegacijų pasikeitimui su taip vadinamomis komunistų darbo unijomis ar su panašiomis unijomis kituose to talitariniuose kraštuose.

A. F. L. — C. I. O. yra laisvų darbininkų organizacija. Sovietų Sąjungoje tokio judėjimo, kuris bent kiek atitiktų mūsų sąjį, nėra. Kremliaus diktatoriai griežtai draudžia darbininkams organizuotis ir laisvas darbo unijas. Taip vadinamos SS SR darbo unijos nėra jokios laisvų darbininkų organizacijos, o tik paprastos komunistų diktatūros agentūros.

Logiška išvada iš to viso yra ta, kad A. F. L. — C. I. O. organizacijos negali suteikti jo kio pripažinimo galvai tos valdžios, kuri savo krašte draudžia laisvą darbininkijos judėjimą. Amerikos darbininkai negali negali dalyvauti pagėbime galvos tos valdžios, kuri siekia sugriauti darbininkijos laisves bet kurioje formoje.

Iš to, žinoma, seka ir išvada, kad laisvųjų darbininkų judėjimas, koks yra A. F. L. — C. I. O., nebūtinai turi pritarti kiekvienam mūsų vyriausybės žygiui tiek vidaus, tiek užsienio politikoje.

Kaip pavyzdį galime paminėti, kad Amerikos darbininkai visad griežtai priešinga Franco diktatūros pripažinimui, nors mūsų vyriausybė yra tą diktatūrą pripažinusi ir net pa valdžios pusės nereiškia, kad laisvoji darbininkija turėtų būti sveikinti Franco, jeigu jis kada nors būtų pakviestas atsilankyti į JAV. Pagal tą patį principą Prezidento pakvietimas Chruščiovui atvykti į JAV dar nereiškia, kad darbininkai turėtų dalyvauti pagerbime galvos tokios vyriausybės, kuri išlaiko didelį kiekį darbininkų - vergų privėrcia mojo darbo stovyklų ir kuri savo laikų įėakė nužudyti tūkstančius vengrų vien už tai, kad jie siekė tautinės nepriklausomybės ir asmeninės laisvės“.

LIETUVIO ŽODIS AMERIKAI KAI MASKVOJE

Amerikos parodoje Maskvoje buvo lankytojų knyga, kuri rion lankytojai galėjo įrašyti savo pasisakymus. Bostono „The Christian Science Monitor“ laikraštis, ašydamas apie lankytojų pasisakymus, įrašė tokį posakį:

„Pastabų tarpe buvo politinių komentarų. Daugelis jų buvo pabaltiečių ir armenų. Štai jų du:

„Mes esame lietuviai ir mes tegalime sakyti ir rašyti tik tai, ką mums vyriausybė įsako (liepia). Mes esame nelaiminiai ir nekantriai laukiame to laiko, kada mes patys būsimės šeiminingais savo krašte“. Kitas komentaras — bendras pasiūlymas džiaugimas paroda.

BALTŲ TARYBA SVARSTĖ AKTUALIUS KLAUSIMUS

Baltų Taryba rugpjūčio 22 d. buvo susirinkusi posėdžio Bad Nauheime. Iš lietuvių pusės dalyvavo VLIKo Vykd. Tarybos p-kas J. Glemža ir URT vald. Dr. P. Karvelis, iš latvių — min. R. Liepinš ir iš estų — pulk. L. Jakobsen.

Pimiausia buvo apžvelgta tarptautinė padėtis ir įvykiai, kiek jie liečia ar dar galėtų liesti Pabaltijo kraštus. Ypač buvo sustota prie viršūnių susitikimų (Chruščiovo kelionės į JAV, prezidento Eisenhowerio į Sov. S-gą ir kt.). Išsiaiškinta, kokias išvadas reikėtų iš dabartinės politikos raidos daryti. Nutarta telegrama pasveikinti atvykstantį į Bonną prez. Eisenhowerį, perduodant karalių Baltų Tarybos ir Pabaltijo džiaugimas paroda.

Nukelta 18-ta psl.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA
INDEPENDENT LITHUANIA
Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!
Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa
**LEIDZIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.**

Redaktorius Jonas Kardelis.
Domic 6-6220
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.
Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje .....\$ 5.00 Canada .....\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America ..\$ 5.50
Visur kitur .....\$ 6.00 Other Countries .....\$ 6.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Tautos šventė
GRANDIS LIETUVYBĖS IŠLAIKYMO GRANDINĖJE
Yra minčių ir suabejojimų dėl perdaugelio ir perdažnų, kaip sakoma, „visokių minėjimų“, tybė, turinti autoritetinę ka „visokių švenčių“, kuriose, ralių, kuris per galvas suminė esą, daug kalbama, daug nuo bodumo ir kuriose, tokiu bū du, neatsiekiančios savo tikslo. Lygiai toks pat užmetimas tai komas ir spaudai, kurioje šio mis, šių progų, temomis rašo ma.
Žinoma, surasti auksines, blizgančias mintis ir dinamiš ką formą, kuri klausytoją arba skaitytoją pagautų, sužavėtų ir spontaniškai sužadintų kil nius jausmus, pasiryžimą ir di namiką, — yra tikslas bei ide alus siekimas. Bet kai metai iš metų tenka kartoti kalbas ar ba raštus apie praėjusius įvy kius, apie kuriuos kalbėta ar ba rašyta daug kartų, nenoro mis tenka ir pasikartoti.
Tačiau, gyvenimas nestovi vietoje, ir žmonės vieni senas ta, o kiti ateina į gyvenimą. Ir tie, kurie ateina į gyvenimą, dažnai esti, kad apie praeitį la bai mažai arba ir visai nieko nežino. Taip yra, kad jauni mas arba nieko nežino, arba la bai mažai žino ir apie Tautos šventę, kuri švenčiama rugsėjo 8 diena. Todėl pravartu visdėl to prisiminti ir ją, kaip grandį lietuvybės palaikymo ir išlaiky mo grandinėje.
Tautos šventė, rugsėjo 8 die na švenčiama, buvo įsteigta Vytauto Didžiojo — 1930 — metais, kai buvo minima 500 metų nuo Vytauto Didžiojo mirimo. Rugsėjo 8 diena buvo paskirta Vytauto Didžiojo ka rinavimo - vainikavimo Lietu vos karaliumi diena. Tai buvo diena, kai Lietuva, Vytauto Di džiojo rūpėsiu ir pastangomis norėjo oficialiai pasiskelbti vi siškai laisva ir visiškai savaran kiška valstybe, faktinai - kara lyste.

Sitoms Vytauto pastangoms pasiekti keliai lenkai, kurie lig šiol neatsisako savo tikslu — Lietuvą, šiokiu ar tokiu būdu, prisijungti. Karūną iš ia vežu siu Romos imperatoriaus pa siuntinių atėmė lenkai. Žino ma, Vytautui teikiamaoji kara liškoji karūna buvo neprimti na ir rusams, kurie ilgiai netru ke susitare su vokiečiais, pra dėjo dalintis, kaip kad jie pasi

**PABALTIO DIPLOMATŲ LIETUVOS PASIUNTINYS
KONFERENCIJA
LONDONE**
Rugpjūčio 18 d. Estijos na siuntinybė Londono įvyko Pa baltio valstybių akredituotų diplomatų pasitarimas, kuria me dalyvavo Estijos min. A. Torma, Lietuvos min. B. K. Ra lūtis ir Latvijos min. K. Za rinš. Be to, šiame posėdyje da lyvavo ir estilinės Lenkijos vy riausybės Londono užs. reika lų min. Zaviša. Pasitarta aktua liais pasaulio politikos klau siais, kiek jie liečia Pabaltio kraštus. Daryta ir tebedaroma įvairūs žygiai ryšium su atski rais įvykiais, kaip pvz., prezi dento Eisenhowerio atvykimu į Europa ir jo būsimu susitiki mu su Chruščiovu. E.

**Lietuviai gero oro mieste
prie sidabro upės**

RASO L. KANČAUSKAS.
Gal ne vienas skaitytojas per skaitęs šio rašinio antraštę pa galvos, kad rašoma apie lietu vius iškūrusius atsarginę Lietu vą ne Honduro dykumose, bet tokiam palaimintame kampe lyje, kaip rašinio antraštė stam biomis raidėmis kalba.
Deja, čia rašoma ne iš „at sarginės Lietuvos“, bet iš ten, kur jau seniai yra tvirtai lietu viai įsikibę į Argentinos žemę. Tačiau gal ne vienas pagalvos, kad Argentinoje tokio Gero Oro miesto nėra ir Sidabro upė neteka, o man, šias eilutes ra šančiam, tikrai galvoje jau maišosi. Tikrumoje, nemėgda mas vartoti svetimus žodžius, padariau vertimą iš ispanų kal bos ir todėl Argentinos sosti nė Buenos Aires tapo Gero Oro miestu, o tas miestas prisi glaudęs prie upės La Plata — Sidabro upė.
Kada ir
**KAS IŠ LIETUVIŲ BUVO
PIRMIEJI PIONIERIAI
ARGENTINOJE
NIEKAS NEŽINO**
ir tikriausiai nežinos, nes kiek i ši kraštą daugiau negu prieš 50 metų patekė, dėl mažo skai čiaus, nepalaikė tarpusavio ry šio, o apie kokius klubus, or ganizacijas ar ratelius nei sva joti nesvajotojo. Bent kiek dau giau lietuvių į Argentiną atvy ko prieš pirmąjį pasaulinį ka rą, bet ir tada juos buvo gali ma ant pirštų suskaičiuoti. Esant neorganizuotiems ir ta da nebuvo tampresnio tarpusa vio ryšio, bet atsiradus vienam -kitam suprantančiam, imtasi organizavimo, buvo pradėtos steigti organizacijos. Pagaliau 1914 metais buvo suorganizuo ta draugija, kuri pasivadino
**LIETUVIŲ SUSIVIENIJI
MAS ARGENTINOJE,**
kurios uoliausias steigėjas ir vardo davėjas buvo Pranas Sta lioraitis. Nuo tada prasidėjo lietuvių susiartinimas ir būri masis į vieną krūvą, ko pasėko je šandieną Buenos Aires mies te yra nemaža lietuvių koloni ja, turinti nuosavus klubus, sa lionus, parapiją su bažnyčia, choras ir vaidybos vienetus.
Nepaprastai gyvas meninis gyvenimas buvo tada, kada 19 28-30 metais masiškai emigra vo tūkstančiai lietuvių jauni mo. Paskiau, jiems senstant ir sukurtooms draugijoms besi skaldant tarpusavyje, viskas ap snūdo ir tik po antrojo pasauli nio karo atvykę tremtiniai vėl viską ant kojų pastatė. Esant geroms meninėms jėgoms bu vo suorganizuotas
**TAUTINIS ANSAMBLIS
„DAINA“,**
kuris turėjo savo tautinių šo kių ir vaidinimų grupes. Pas kutiniais Tautinio Ansamblio gyvavimo metais chorui vado vavo ir dirigavo žymusis pia nistas Andrius Kuprevičius, kurio dirigavimo metu ansamb lis buvo pasiekęs aušgesiausio meninio lygio. Deja, pianstui A. Kuprevičiui išvykus į Š. Ameriką, ansamblis „Daina“ nutilo, o jo organizatoriui a. a. A. Petravičiui mirus, ir ansamb lis mirė, palikdamas tik nešdy lančius pėdsakus. Šiandieną, daugumai tremtinių persikėlus į Š. Ameriką, lietuviška daina visiškai nutiltų, jei Argentinos lietuvių kolonija neturėtų dai nai pasišventusio muziko Vac lovo Rymavičiaus. Šis lietu viškos dainos mylėtojas rug pjūčio 26 dieną šventė 60 metų sukaktį. Štai, suglaustos min tys apie jo su daina nueitą gy venimo kelią.
**LIETUVOJE IR
ARGENTINOJE**
Vaclovas Rymavičius gimė Panotėrių miestelyje, Ukmer gės ap., kur pradini mokslą įgi jo iš savo tėvo, o vėliau muziki nį parindą jam davė Veprių vargonininkas Lukoševičius. Jaunas ir energijos pilnas Au

„N. L.“ SPAUSTUVĖ
Gal Jums reikia atspausdinti VOKAMS adresai, Jums VI ZITINĖS KORTELĖS, vestuviniai arba sukaktuviniai PA KVIETIMAI, vakarams, koncertams, pobūviams BILE TAI, subuvimų arba parengimų PROGRAMOS, biznio ir profesijų reikalams REKLAMINIAI ATSIŠAUKIMAI, SĄSKAITINIAI LAPELIAI, RECEPTŲ BLANKAI IR KITOKI SMULKŲ SPAUDOS DARBAI — Jūs neabejo dami kreipkitės į „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ lei dyklą: 7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, arba tele fonu: PO 7-7920. Čia Jūs gausite visokią informaciją ir čia Jums, pagal Jūsų užsakymą, bus atspausdinta ŽEMIAU SIA KAINA, kokią tikėtai Jūs Kanadoje galite gauti. NL.

REIKALAUKITE
Penmans
WARRANTED
KNIT-GOODS
**NAILONU SUSTIPRINTAIS KULNAIS IR
PIRŠTAIS
DARBINIŲ KOJINIŲ**
JOS IŠLAIKO ILGIAU UŽ KITAS
Jos tikrai laikys il giau — labai patogios — labai vertingos
**PENMANS
DARBO KOJINES.**
Yra jų įvairių rūšių ir svorių, tinkamų kiekvienam darbui — tai geriausias pirki nys bet kokių kainų grupėje.
TAIP PAT APATINIAI — VIRŠUTINIAI RŪBAI
GARSŲ NUO 1868 METŲ (WS 9-4)

JUOKDARIAI ...
IR „LIAUDIES BALSAS“ KAIKADA PARASO TEISYBĖ
Nejučiomis, neapsisvarstęs, sidaryti muzėjum... O kuo ji štai 31-me n-ry Z. Janauskas bus iš muzėjaus padaryta? Taip yra daroma „rytų de mokratijos“ šalyse „laisvė“...
SUSIJAUDINIMAS DEL PUTINO
„Nepr. Lietuvoje“ buvo pa sakyta, kad sovietinis Lietuvos okupantas prievartauja Lietu vos rašytojus. Buvo suminėta, kad rašytojas V. Mykolaitis dytojų santykius. Reguliuoti, - Putinas turėjo parašyti savo tai reguliuotų, pastebi Z. Ja „išpažinti“ ir kad ta jo „išpa nauskas. Bet klausimas, kaip žintis“ atspausdinta keliomis juos reguliuotų, jeigu darbininkai nebeturėtų teisės išeiti“ i streiką. Tos teisės atėmimas egulriuotų darbininkų ir sam kas visai juos nuginkluotų“, pa stebi Z. Janauskas. Teisingai jis pastebi Z. Janauskas, ma tyt, žino, kad komunistinėje Ru sijoje, kur darbininkai neturi teisės streikuoti, darbininko gy venimas — šuniškas. „Regu liuotojai“ — kompartija, jeigu darbininkai sustreikuoja, tuo jau „sureguliuoja“ automatu ir koncentracijos stovyklų pa galba... Toks yra „reguliavi mas“ ten, kur uždrausti strei kai. Teisybė „L. Balse“ rašo Z. Janauskas.
IR V. UŽDAVINIUI VIL NIAUS KATEDRA — MUZĖJUS? ..
Galų gale, ne tiek Katedros gaila, kiek žmonių. Štai Vin cas Uždavins, aprašinėdamas, kaip Amerikos lietuvių bolševi kai lankosi Vilniuje, be ko kita „Tėvynės Balse“ rašo: esą Amerikos lietuvių lankė Pilies kalną, nuo kurio matė puikų... tai garsioji, Stokos - Gucevi čiaus statytoji, Vilniaus kated ra. Kaip katalikui Vincui Už daviniui, nesudrebėjo ranka, r šant vietoje „Vilniaus arkika tedra bazilika“ — muzėjus?! Bet gi sovietija bažnyčiai duoda laisvę... iš katedros pa

DR. MARGERIS NUSIVYLĖ
Dr. Margeris buvo pasiry žęs apie Lietuvą parašyti kny gą ir savo kelionės metu Lietu voje norėjo prisirinkti tai kny gai medžiagos, kurios dalį su darytų fotografais.
Teigiama, kad dr. Marge riui norėję pasitarnauti ir Lie tuvos rašytojai, kurie jam bu vę sudarę net specialų maršrų tą.
Deja, dr. Morgeriui neleista pasirinkti medžiagos. Ir kaip gi ir kas gi jam leis rinkti me džiagą, ypač—fotografinę, ku ri juk tiksliau negu bet koks ap muzėjus... O gi tas „muzėjus“, tai garsioji, Stokos - Gucevi čiaus statytoji, Vilniaus kated ra. Kaip katalikui Vincui Už daviniui, nesudrebėjo ranka, r šant vietoje „Vilniaus arkika tedra bazilika“ — muzėjus?! Bet gi sovietija bažnyčiai duoda laisvę... iš katedros pa

LAISVOJI TRIBUNA

Chruščiovas, Eisenhoweris, tautinė atsakomybė ir logika

Artėjant dviejų pasaulio galybių vadų bičiuliškam susitikimui, mūsų spaudoj daugėja pasisakymų prieš šį pasimatymą. Atrodo, kad mums beveik 20 metų reikėjo tų galybių bičiulystę pastebėti, o perpasti negalim nė šiandienai. Rodosi, kad užmiršom, kaip 1945 m. prievarta buvo išduoti vlasoviečiai, ir Kemptene buvo šaudoma į rusų piliečius, nenorinčius grįžti į Stalino rojų. Lyg ir nebežinom, kad tuo laiku mažai trūko, kad ir pabaltiečiai būtų buvę pas tą patį Staliną pasiūsti.

Visa tai vyko Eisenhoweriui esant Vyriausiu Sąjungininkų pajėgų Europoje vadu, tiems patiems amerikiečiams grojant pirmąją dūda (tuo laiku daug garsesnė) pasaulio galybių orkestre. O mes jaudinamės ir šaukiame dabar, lyg visai naują dalyką šių galybių santykiuose aptikę, ne tik užmiršę praeitį, bet iš jos nė trupučio nepasimokinę.

Jau tada mūsų vadovaujantys veiksniai ir asmenys turėjo padaryti atitinkamas išvadas, užimti atitinkamą liniją ateičiai. Gal nė vieno lietuvių partizano gyvybė būtų buvusi išsaugota, ne vienas brangus lietuviško kraujo lašas būtų buvęs sutaupytas.

Jei išvados tada nebuvo padarytos, už tą kraują, už tas beviltiško kovoj paaugutas gyvybes, sunki atsakomybė tenka mums, lengvai dariusiems sprendimus, lengvapėdikiškai patikėjusiems savo tautos ateitį į vienos galybės rankas, kurios jau tada lengvai žaidė savo pačių skelbiama principais.

Tačiau tai buvo jau antras mūsų padarytas nusižengimas atsakomybei prieš savąją tautą. Pirmasis įvyko neplaningai apleidžiant savąjį kraštą ir neatsakingai leidžiant kraštą įsieliesnoti kruvinam pasipriešinimui rusams ir komunistinei santvarkai. Rodosi netenka nė spėlioti, kad be aktyvaus pasi-

priešinimo didesnė dalis mūsų pabėgėlių dabar ramiai galėtų gyventi savo krašte. Tiesa, jie ten netuktų ir „karais“ nevažintėtų, bet būtų išlikę savo tautos kūne gyvomis ląstelėmis, būtų palikę savo inšą fiziškos tautos gyvybės išlaikymui. O čia, ne tiek dėl mišrių šeimų, kiek dėl vaikų nutautėjimo ir savo menko tautinio susiprati mo svetimųjų masėje ne tik jų palikuonys, bet ir jie patys, nors ir nutukę, žūva savo tautai.

Trečią neatsakingumo savo tautai veiksmą mes atliekame kas dieną. Prie to taip pripratome, kad kas ten bebūtų, mes turime būti opozicijoje. Nesvarbu, kas gero ir pozityvaus būtų sukurta ir atsiektą kraštą, mes būtinai turim tendenciją gauti atsiliepti. Visur matome tik rusus, lyg mūsų pačių kraujo žmonių, nors gal kitaip galvojančių, nebūtų. Esame nerviškai jautrūs tautiška ir per tą jautrumą dažnai veikiam impulsyviai. Prisiminkime neseniai Pasiuntinybės Vatikane uždarymą. Šokosi net tie asmenys ir grupės, kurios nepriklausomai Lietuvoje buvo priešingos santykių su Vatikanu pa laikymui. Šokomės Popiežių mokinti, užmiršdami, kad Bažnyčia turi dviejų tūkstančių metų patirtį, nežinodami ir nesi gilindami į Bažnyčios padėties užkulius savyje krašte.

Logikos mes taip pat neturime ir neturim. Rašo pilietis laikraštį ragindamas kreiptis į Kanados Vyriausybę dėl lupikiškų muitų siuntiniam į Lietuvą. Kitas lankydamasis sovietinėje parodoje randa ekspoziciją Lietuvos, bet niekur Lietuvos vardas nepaminėtas. Sporto klubas protestuoja kanadiečių spaudoj dėl Kalėdinių prieš sovietų sportininkų priskyrimo.

Kur čia logika? Ar Kanados valdžia nustato muitus siuntiniams? Ar USA parodoj Maskvoje eksponatai išstatyti atskirų valstybių vardais? Ar lietu-

viai sportininkai, žaidžią USA ir kitų valstybių komandose atstovauja Lietuvą? Kodėl mes nenorim suprasti savo krašto teisinės padėties Sovietų Sąjungoj? Ar mums tai patinka ar ne, tai kitas klausimas, bet būkime logiški ir neišsistykime savęs pajuokai.

Bendradarbiavimo su kraštu minties bijom lyg rauptų. Bijom todėl, kad nujaučiam, kad nuo daugelio savo naičių svajonių turėtumėm atsisakyti ir daugelio temų nustotumėm savo kalboms ir spaudai. Mums nesvarbu visai, kad tos kalbos ir spauda pasidarytų gyvenimiškesnė ir duotų pozityvios naudos. Dėl antagonizmo nepatinkamai santvarkai mes pasidaram žlibiai. Mes nematom, kad be ryšių su savo kraštu mūsų vaikai nustausta, mes patys menkėjame, išgyvenam mirštant emigraciją.

Jau gana daug žmonių iš Lietuvos lankosi užsieniuose. Ar mūsų laikraščių bendradarbiai pasistengia juos sutikti? Savo tarpe jau vis rečiau reikalaujame parodyti politinės partijos biletą. Ar ne reikėtų tą patį tai kinti ir kraujo broliams iš Lietuvos? Ar ne naudingiau būtų buvę sportininkų Kalėdienę lai mėjimo proga pasveikinti telegrama, įteigti dedamės, kad lie tuviai iš anapus mums tokie mieli yra? O ar nebūtumėm apsi juokę, jei tai pati Kalėdienė tam pačiam kanadiškam laikrašty būtų savo lietuvišką kilmę paneigus? Galimybė buvo.

Graudu ir tragiška, kad dėdames didvyriais, kovojančiais už savo tautos išlikimą, tokiais neatsakingais ir nelogiškais veiksmais iš savęs padarėm Don Kichotus. Laikome save vakarietiškos kultūros, tačiau mūsų charakteris per daug jau slaviškas, (gal ir nenuostabu, nes per šimtmečius su slavais bendravom): nepraktiškumas, bekompromisinis užsispyrimas iki savižudybės, (šiuo atveju Nukelta į 6-tą psl.

pakeliui, praeinomis, ritmą ir rimą, ir tūkstančius kitų formų ir padarinių dar svarbesnių, bet ligšiol dar nesužinotų, neapčiuoptų, nepavadintų.

Tokiais momentais Jurij Andrejevič jautė, kad svarbiausią darbą dirba ne jis pats, bet tai, kas yra augščiau jo, kas yra virš jo ir jį valdo, būtent: pasaulinės minties ir poezijos būseną, ir tai, kas jai skirta ateityje, sekantis iš eilės žingsnis, kuris teks jai padaryti istoriniame jos išsivystyme. Ir jis jautėsi tikrai priežastim ir atramos tašku, kad jį pradėtų ju dėti pirmyn.

Jis atsipalaidavo nuo priekaištų sau, nepasitenkinimo savimi, niekingumo jausmas jį apleido. Jis dairėsi, jis žvalgėsi aplink.

Jis matė miegančių Laros ir Katenkos galvas ant sniego baltumo pagalvių. Švarumas skalbinio, švarumas kambarių, švarumas jų formų susiliejė su švarumu nakties, sniego, žvaidžių, ir mėnulio ir viena lygiavertybė, per daktaro širdį perleistą bangą, vertė jį džiaugsmu ir verkti dėl triumfuojančio švarumo jausmo.

„Dieve! Dieve!“ — veržėsi jam noras šnabždėti. — „Ir visa tai man! Už ką man taip gausiai? Kaip Tu mane prisi leidei prie savęs, kaip Tu leidei man užklysti į šią neįkainojamą žemę, po šiomis Tavo žvaigždėmis, prie kojų šitos ne galvojančios, nedejuojančios, nerūpestingos, nuostabios:“

Jau buvo trys valandos nakties, kai Jurij Andrejevič pakėlė galvą nuo stalo ir popieriaus. Iš įsigilino susikaupimo, ir kurį jis buvo pasinėręs su galva, jis grįžo į tikrovę, lai mingas, stiprus, ramus. Staiga didelių tolių tylumoje jis išgirdo graudulingą, liūdną garsą.

Daktaras išėjo į gretimą tamsų kambarį, kad geriau galėtų būti pažūrėti pro langą. Per tą laiką, kai jis rašė, stiklai apsitraukė šerkšnu ir per juos nieko negalima buvo matyti. Jurij Andrejevič atitraukė nuo durų apačios susuktą kilimą, kurio buvo pridengtos durys, kad neįteitų šaltis, užsimetė ant pečių palatą ir išėjo į gonkas.

Balta ugnis, kuria buvo apimtas visas mėnulio šviesoje sniegas ir stipriai degė, jį apakino. Pradžioje jis nieko negalėjo įžiūrėti ir nieko nematė. Bet per minutę jis išgirdo nuo tolio susilpnintą nusitesiantį, iš vidurių kylantį stūgavimą ir tada pastebėjo lomos pakraštį, už griovio keturius pailgus juodus šešėlius.

Vilkai stovėjo greta vienas kito, snukiais į namus ir pakėlė galvas į mėnulį staugė, o gal į blizgančius Mikulicynų namų langus. Kelis momentus jie stovėjo nejudėdami, bet kai tikrai Jurij Andrejevič suprato, kad tai yra vilkai, jie nuėjo uodegas, kaip šunės, ir nubėgo šalin, tartum juos būtų pasiekusi daktaro mintis. Daktaras nespėjo ir įsižiūrėti, kur jie nubėgo.

„Nemalonai naujiena!“ — jis pagalvojo. — „Tikrai to betrukė. Ar gi kur nors čia pašonėje, visai arti, jų būstinė? Galbūt, net ir griovyje? Kaip baisu! Ir nelaimei dar šis Sam deviatovo Savraska arklidėje. Jie greičiausia pajuto arklį.“

Daktaras nutarė kol kas apie tai Larai nieko nesakyti,

VYT. GEIDŽIŪNAS. ANTRASIS KANADIETIS — BRITŲ LAIKRAŠČIŲ KARALIUS

Roy Thompson

Vienas iš keturių asmenų, kurie valdo Didžiosios Britanijos laikraščius — o valdyti Britų laikraščius yra didelis dalykas, nes niekur kitur pasaulyje ne tenka tiek daug laikraščių viešam asmeniui ir niekur neišei na tiek daug laikraščių, ir tokiomis dideliais tiražais, kaip didžioje Britanijoje — dabar jau yra du kanadiečiai: Lordas Beaverbrook, New Brunswick sūnus, ir Roy Thomson, kuris neseniai nupirko Anglijos leidyklą grandinę Kemsley Group už 31.500.000 dolerių.

Šitas pirkinys padaro Mr. Thomson, Toronto kirpėjo sūnų, neabejotinai didžiausiu laikraščių karaliumi pasaulyje, o taip nuostabių pavyzdžių, kaip žmogus gali iškilti. Dabar Mr. Thomson šioje Atlanto pusėje valdo visą eilę dienraščių ir savaitraščių: Chatham „Daily News“, Oshawa „Times-Gazette“, Vancouverio „News-Herald“, Nanaimo „Free Press“, Prince Albert „Herald“, Port Arthur „News-Chronic“, St. Petersburg, Florida „Independent“. Jis taip pat turi visą eilę laikraščių Skotijoje, o štai dabar pirkto laikraščio grandis Anglijoje, kuriai priklauso trys milžiniški Londono sekma dienio laikraščiai: „Empire News and Sunday Chronicle“, turintis per du milijonus skaitytojų, „The Sunday Graphic“,

Pasakoja ypatingas NKVD valdininkas

DALYVAVĘS LIETUVOS IR LENKIJOS OKUPACIJOJE IR SOVIETINĖS VALDŽIOS ĮVEDIME

7. VILNIUS GRĮŽTA PRIE LIETUVOS VALSTYBĖS.

Lietuvos kariuomenė prisiartino prie Vilniaus.

Visa valdžia Vilniuje buvo sukaupta Vilniaus miesto įgulos viršininko ir karinio komendanto — Raudonosios armijos atstovo — rankose. Postai, kurie buvo mano būrio žmonių aptarnaujami, buvo pakeisti pasienio sargybų vyrais.

VILNIŲ MES PALIKOME

Kažkaip vakaro metu ir išvykome Vileikos kryptim. Vilniaus miesto perdavimo procedūros Lietuvos valdžiai man neteko matyti.

Tikrai labai mažas Vilniaus buvusių gyventojų kiekis su mumis išvyko. Jūs sudarėte linai buvusieji politiniai kaliniai ir daugiausia tie žmonės, kurie prieš mūsų prisitaikimą kaip vertėjai, šoferiai, fotografai ir panašūs. Ir dar turėjome jiems užtikrinti privilegijas, kad jie su mumis išvyktų į rytus.

NAUDODAMIESI VALDŽIOS „DVYLIPUMU“

arba tiksliau — interregnumu,

turintis apie vieną milijoną skaitytojų, ir labai įtakingas ir rimtas laikraštis „Sunday Times“, turintis per 800.000 skaitytojų.

Visa tai sukoncentruoja milžinišką pajėgą vieno žmogaus rankose. Laimei Mr. Thomson yra kukli ir atsargi asmenybė. Jis visada duoda laikraščių redaktoriams daug laisvės, skai tydamas, ir savininko ir leidėjo pareiga yra daugiau žiūrėti laikraščio ūkiniui reikalui, bet ne kištis į redagavimo darbą ir diktuoti redaktoriams, ką jie turi rašyti ir ką ne.

Thomson yra geras tautų bendradarbiavimo pavyzdys, nes jis gyvena Edinburge, Skotijoje, bet savo didžiąją laikraščių imperiją valdo iš centrinės įstaigos Toronte. (CS).

aš sugebėjau „suorganizuoti“ du sunkvežimius, į kuriuos pakrovėme išvykstančiųjų su mumis „gvardiečių“ mantą ir visą fotografo Šero foto-laboratoriją. Be Šero, su mumis vyko keturi šoferiai ir aštuoni, tik tai aštuoni, gvardiečiai, kurie neturėjo jokios profesijos. Galų gale, į 1941 metus, iš šių Vilniaus miesto „darbininkų gvardijos“ žmonių, su mumis išvykusių, liko tikrai fotografas Šeras ir tūlas Blaško, o visi kiti buvo atleisti iš darbo arba sumiti. Bet apie tai vėliau.

Pakeliui mes matėme daugybę žmonių — vyrų, moterų, senų ir vaikų, — kurie

BĖGO Į VAKARUS —

nuo sovietinės valdžios. Aiškios sienos tada tarp Vokietijos ir Rusijos dar nebuvo, ir tas sudarė galimybę daugeliui žmonių iš Rusijos perbėgti į Vakarų. Ypač daug bėgo ūkininkų, kuriems grėsė kolūkinimas. Žinoma, tais žmonėmis NKVD domėjosi, bet vis dėlto daugeliui jų pasisekė pabėgti į Vakarų. D. b.

NATO generalinis sekretorius, Paul-Henri Spaak.

BORIS PASTERNAK

Daktaras Živago

NOBELIO LAUREATO ROMANAS

KETURIOLIKTOJI DALIS — VĖL VARYKINE

30.

8

Dienos užbaigai visi nusiprausė karštų vandeniu, likusiu nuo žlugto. Lara išmaudė Katenką. Jurij Andrejevič dideliu švarumo pasitenkinimo jausmu sėdėjo prie rašomojo stalo, nu garsa į kambarį, kuriame Lara kvepianti, įsisupusi į chalata ir galvą su šlapiais plaukais apvytytąjusi šluostiku ir tiurbaną, guldė Katenką ir pati ruošėsi gulti. Visas susitelkęs dėl besitartinančio susikaupimo, Jurij Andrejevič į viską, kas dėjos aplink, žiūrėjo kaip per viską subendrinantį dūmą.

Jau buvo pirma valanda nakties kai ligotai apsimetusi miegančia, Lara ištikrųjų užmigo. Pakeisti jos, Katenkos ir lovos baltiniai blizgėjo, švarūs, išlyginti. Lara ir tais laikais kažkokiu būdu galėjo juos krakmolyti.

Jurij Andrejevič supo pasitenkinimo, laimės, saldžiai gyvybe kvėpuojanti tylą. Lempos šviesa ramiu gelsvumu krito ant baltų popierės lapų ir auksiniais žibčiojimais plaukiojo rašaliniėje ant rašalo paviršiaus. Už lango mėlo šalta naktis. Jurij Andrejevič įėjo į šalą tamsų kambarį, iš kur geriau buvo matoma išorė, ir pažūrėjo laukan. Mėnulio pilna ties šviesa patraukė snieguotą lomą jaučiamu kiaušinio baltymo arba baltų klijų lipnumu. Šalčio nakties grožis buvo ne apsakomas. Ramybė buvo daktaro sieloje. Jis sugrįžo į šviesą ir šiltą kambarį ir pradėjo rašyti.

Skubia ištiesta, rašysena, žiūrėdamas, kad rašto būdas perduotų laisvą rankos judesį ir nenustotų savo charakterio, jis užrašė geresnės, negu pirmykštė forma, „Kalėdinė žvaigždė“, „Žiemos naktis“ ir daugiau eilėraščių, artimo pobūdžio, vėliau užmirštų, užsimetusių ir neatrastų.

Paskiau nuo dalykų išsigulėjusių ir išbaigtų perėjo prie pradėtųjų, bet užmestųjų, įėjo į jų toną ir juos tęsė kad ir nesitikėdamas užbaigti. Paskiau išsimaigino, susimasino ir pradėjo naują.

Po dviejų — trijų lengvai susirašiusių eilučių ir kelių jį patį nustebinusių palyginimų, darbas jį užvaldė taip, kad jis pajuto prisiartinimą to, kas yra vadinama įkvėpimu. Santykių jėgų, valdančių kūrybą, tartum parsiverčia ant galvos. Pirmenybę gauna ne žmogus ir jo sielos stovis, kuriam jis įsiekio išraiškos, o kalba, kuria jis tai nori išreikšti. Kalba ir tėvynė — grožio ir prasmės įtalpa. Kalba pati pradeda galvoti ir kalbėti už žmogų ir visa tampa muzika, ne savo skambesiu, bet savo vidine įtampa ir srūvenimu. Kaip dielė upės srovė savo tėkme galandanti dugno akmenis ir sukanti ma lūno ratus, — tekanti kalba pati, savo įstatymų galia, kuria

kad jos negązdintų. Sugrįžo atgal, uždaręs išorines ir ap kamšes vidines į šaltąjį kambarį duris ir priėjo prie stalo.

Lempa degė šviesiai ir maloniai, kaip ir anksčiau. Bet daugiau jam rašyti nesisekė. Jis negalėjo nusiraminti. Nie kas, be vilkų ir kitų gresiančių pavojų, jam nėjo į galvą. Ir pavargo jau jis. Tuo metu pabudo Lara.

— O tu vis degi ir švieti, žvakele mano šviesioji! — minkštu užmiegotu balsu ji pasakė. — Minutėlei atsiesėk arčiau, greta. Aš tau papasakosiu, ką man mačiau.

Ir jis užgesinę lempą.

9

Vėl diena praėjo tyliuose ūpesčiuose. Atsirado vaikiškos rogutės. Išraudusi Katenka garsiai juokėsi ir vis važiojo nuo kalnelio, kurį jai padarė Jurij Andrejevič, supiūkė sniegą ir apliejęs jį vandeniu. Nuvažiavusi nuo jo ji vėl tempė rogutes už virvelės į kalnelį.

Salas. Šaltis matomai kilo. Lauke buvo saulėta. Sniegas gėlto po vidurinio saule, ir jį medaus gelsvumą saldžiai mis nuosėdomis liejosi apelsininė anksti ateinančio vakaro tyrė.

Vakarykščiu žlugtu ir maudynėmis Lara į namus prileido drėgmės. Langus užtraukė purus šrekšnas, sudrėkę sienų apmušalai nuo lubų ligi grindų buvo pajuodę ilgais šmoriais. Kambariuose buvo tamsu ir neįdomu. Jurij Andrejevič nešė malkas ir vandenį ir tęsė namų apžiūrėjimą, vis atidengdamas ką nors naują. Tuo tarpu jis padėjo Larai, užimtai ne sibaigiamai namų ruošai.

Kokio nors darbo įkarštyje, jų rankos vėl susiglaudavo ir ilgai taip pasilikdavo, nuleidusios našta ant grindų. Vėl jiems viskas krito iš rankų ir nyko iš galvos. Ir vėl ėjo minutės ir krovėsi į valandas ir darėsi vėlu, ir abu vėl susigriebdavo, atsiminę paliktą be priežiūros Katenką, arba nešėrtą ir negirdytą arklį, ir, kaip patrakę, šokdavo dirbti ir padaryti kas apleista.

Daktarui dėl nedomiejojimo skaudėjo galvą. Saldi migla, kaip pagiriomis, svaigino ją ir nykus silpnumas visame kūne. Jis nekantriai laukė vakaro, kupinas noro tęsti pertrauktą darbą.

Paruošiamąją pusę darbo už jį atlikdavo ta snudurio migla, kuri jį buvo apėmusi. Ir viskas skendėjo joje aplinkui, ir jį supo visos jo mintis. Bendrais išsidraikymais, kurį jis viskam darė, ėjo kryptimi, buvusią prieš galutinio įsiesminimo tikslumą. Kaip juodraštinių apmetimų neaiškumas, slėgiantis neveiklumas per ištisą dieną jam buvo reikalinga darbingosios nakties paruoša.

Neveiklumo nuovargis nieko nepalikto nepaliesta ir kūrybiškai neįsiminta. Viskas išgyvendavo pakitimus ir įgavdav kitą pavidalą.

Jurij Andrejevič jautė, kad svajonėms apie pastovesnį įsikūrimą Varykine neįsiskūnyti, kad išsiskyrimo su Lara valanda artinasi, kad jis neišvengiamai jos neteks, o po to ir norą gyventi, gal būt ir neteks ir gyvenimo. Susirūpinimas

Charles Darwin ir evoliucijos mokslas

4.

GAMTINĖ IR DIRBTINĖ ATRANKA

Kiekvienas Lietuvos ūkininkas, nežinantis to, ar jis buvo kur mokėsis, visai nesimokęs, labai gerai žinojo, kad kviečiai, rugiai, avižos, miežiai ir gyvuliai — arkliai, karvės, avys, šunės — esti ne vienos, bet kelių veislių ir kad tas veisies pats žmogus išveda. Buvo ūkininkai, kurie patys bandydavo išvesti rugių, bulvių ir kt. veisles. O apie gyvulius labai gerai žinojo, kad naujos veislės išvedamos sukryžiuojant motininius egzempliorius. Jie patys tą darydavo, kol buvo laisvi ir kol patys galėjo eksperimentuoti.

Gal tiksliai palyginti negalime Lietuvos ūkininkai, daugiau apsisukę, žinojo, kad buvo toks katalikų augstinų vie nuolis Gregor Johann Mendel, gyvenęs 1822 — 1884 metais, kuris atrado pagrindinius paveldėjimo dėsnius, mokslinėje literatūroje vadinamus Mendelio dėsniu, kuriuo yra pagrindžia mas veislių išvedimas.

Mendelis darė bandymus su žirniais. Jis turėjo mažytį laukelį, kuriame sėjo žirnius ir kryžavo baltus su juodais. Tokiu būdu jis stebėjo savybes, kurios atsiranda žirnius kryžiuojant ir tas naujas savybes, kurios atsiranda kryžiuojant, galia išvirti ir tokiu būdu išvesti naujas veisles. Tuo pagrindu dabar kiekviena valstybė ir jų mokslo įstaigos turi selekcinę stotį, kuriose atrenkamos geriausios savybės, ir išvedamos naujos atmainos, naujos javų veislės.

Tai yra daroma ir su gyvuliais, ir su augalais. Ir toks žmogus daromas atrinkimas — augalų ir gyvulių — vadina mas dirbtinė atranka.

Dirbtinės atrankos būdu žmogus iš laukinių javų, laukinių gyvulių išvedė daugybę naminių gyvulių ir visokių javų. Taip ir dabar žmogus dirbtinė atranka būdu išveda naujas veisles, naujas atmainas ir net naujas rūšis augalų ir gyvulių. Iš laukinių javų, dirbtinė atranka būdu išveda naujas veisles, naujas atmainas ir net naujas rūšis augalų ir gyvulių. Iš laukinių javų, dirbtinė atranka būdu išveda naujas veisles, naujas atmainas ir net naujas rūšis augalų ir gyvulių.

Dirbtinės atrankos būdu žmogus iš laukinių javų, laukinių gyvulių išvedė daugybę naminių gyvulių ir visokių javų. Taip ir dabar žmogus dirbtinė atranka būdu išveda naujas veisles, naujas atmainas ir net naujas rūšis augalų ir gyvulių. Iš laukinių javų, dirbtinė atranka būdu išveda naujas veisles, naujas atmainas ir net naujas rūšis augalų ir gyvulių.

spaudė jo širdį. Bet dar daugiau jis laukė vakaro, kentė dėl noro išraudoti šį skausmą tokiu būdu, kad pravirtų kiekvienas.

Vilkai, apie kuriuos jis prisiminė visą dieną, jau nebuvo vilkai, vilkai sniege ir mėnuliui šviesoje, bet buvo tema apie vilkus, tapo priešiškos jėgos pasireiškimu, pasiryžusiu su naikinti daktarą ir Larą arba išgyventi juos iš Varykino. Šio priešiško idėja, besirutuliuodama, vakarą išsirutuliojo į tokią jėgą, tartum čia buvo atrasti prieštėviniškos pabaisos pėdsakai ir griovyje įsikūrę milžiniško dydžio, pasakiškas, noris daktaro kraujo ir trokštą Laros dakonos.

Sutemo vakaras. Vakarykščių būdu daktaras uždegė ant stalo lempą. Lara su Katenka anksčiau, negu vakar, atsigulė miegoti. Kas naktį buvo parašyta, skyrėsi į dvi dalis. Kas buvo žinoma, išgyventa, naujuose pavidaluose buvo užrašyta švariai, kaligrafiškai. Kas buvo nauja, buvo tikrai apmesta, iškreivuliuota, subraukyta. Peržiūrėdamas šią tepalynę, daktaras jautė nusivylimą. Naktį šitie juodraštiniai gabalai jam žadino ašaras ir nustebindavo kai kurių sėkmingumą netikėtumu. Dabar kaip tik šitie tarmieji apsisėkimai kai kuriais dirbtinumais kėlė nusivylimą.

Visą gyvenimą jis svajojo apie originalumą išlygintos ir praploptos, išoriškai neatpažįstamos ir paslėptos po bendra vartojama ir įprastine forma: visą gyvenimą jis siekė išvystyti toki suvaldytą ir nepretenzingą rašymo būdą, kuris skaitytų ir klausytoją užvaldytų turiniu, patys nepsatebėdami, kokių būdu jis juos veikia. Visą gyvenimą jis rūpinosi sukurti nepastebimą stilių, neatkreipiantį į save dėmesio, ir nepaprastai išsigašdavo pamatę, kaip jis dar toli nuo idealo.

Vakarinuose savo darbuose jam norėjosi priemonėmis, paprastumo siekiančių lopšinės dainelės nuoširdumą, kuriuo būdu išreikštas jo sumišęs meilės ir baimės, ilgesio ir drąsos jausmas, kad tai išsiliėtų tartum be žodžių, patis savaime.

Kitą dieną, peržiūrėdamas šiuos bandymus, jis rado, kad jiems trūksta užuomazgos, kuri suvestų į visumą pakrin kancias eilutes. Palaipsniui perrašinėdamas šias eilutes, Jurij Andrejevič tuos pačius lyrinio būdu pradėjo kurti legendą apie Jurgį Narsų. Jis pradėjo plačiu, teikiančiu didelį rūmumą, penkiapėdžiu. Nepriklausomai nuo turinio, pats toks rašymas buvo būdingas klambėsiui, kuris tačiau erzino jį valdišku netikru dainingumu. Jis paliko pasiūliausius ritmą su cezūra, suglaudęs eilutes į keturias pėdas, kaip tai daroma prozoje, kovojant su žodžingumu. Rašyti pasidarė sunkiau, bet patraukliau. Darbas pajudėjo gyviau, bet vis dėlto bereikalingas plepumas prasiskverbė. Jis save priverė dar daugiau sutrumpinti eilutes. Žodžiams tripeidėje pasidarė anksčiau, paskutinės rašančio mieguistumo žymės išsisklaidė, jis pabudo, užsیدėjęs. Daiktai, vos tik žodžiais suminėti, suminėjimo rėmuose pradėjo ryškėti. Jis išgirdo

KULTŪRINĖ KRONIKA

PROF. ST. KOLUPAILA LEIDŽIA DIDELIUS VEIKALUS

Prof. St. Kolupaila visą gyvenimą pašventė hidrologijos mokslui. Jau 38 metus jis dirba savo pamėgtoje srityje, ir yra tapęs labai žymiu hidrologo. Daugybė jo mokinių išaugstęjų Lietuvos mokyklų yra pasklidę po visą pasaulį. Jeigu nežinotumėte, V. Danys statė Šv. Lauro no upės Jūrų kelio Cornwall hidroelektrinę, prie Kanados ir JAV sienos, tai kitas jo mokinių dabar stato Sibire, ant Ankaros upės, hidroelektrinę. O Lietuvoje jo mokinių yra dar daugiau.

Bet prof. St. Kolupaila ne tik mokytos, bet ir didelis spaudos darbininkas. 38 metus jis rinko medžiagą Hidrologijos bibliografijai. Dėl karų ir perversmų tas darbas turėjo ne sėkmių, bet vis dėlto profesorius jį veda prie galo. Dabar, dirbdamas Notre Dame universitete, prof. atsidėjęs rinko medžiagą ir dabar jau išleidžia. Prof. St. Kolupailos sudarytoji Hidrologijos Bibliografija, kurią leidžia Notre Dame universitetas su Tautinio Mokslo Fondo parama, turės per 1000 puslapių dydžio ir bus išleista 24 kalbomis, didelio formato.

Be to prof. St. Kolupaila rašo Hidrometrijos Isotriją Amerikoje. Tai irgi bus stambus veikalas.

Pirmasis veikalas jau baigiamas rinkti, o antras dar rašomas.

50 METŲ LIETUVISKAM FILMUI

Algirdas Gustaitis pirmininkavęs paskutiniam Los Angeles Dailių Menų klubo susirinkimui, padarė pranešimą apie filmą, paminėdamas lietuvių didelį ir ilgą metų darbą, bet ir jis eina pirmyn, nes vis daugiau atsiranda senovinių augalų ir gyvulių iškasenų.

Žodžiu, praėjus 150 metų nuo Darvino gimimo, Darvinizmas vis daugiau įgauna įsitvirtinimo, gauna daugiau įrodymų ir vis mažiau lieka dėl jo abejonių, kurie anksčiau, dar tik prieš 50 metų, buvo labai dideli.

arklio žingsnius ant eilėraščių, kaip girdimas begūno suklupimas vienoje šopeno baladėje. Georgij Pobienonosev jo neapmatuojamais stepės plotais, Jurij Andrejevič matė, kaip jis nutoldamas mažėja. Jurij Andrejevič skubėjo karštilgiš kai ir vos spėjo užrašinėti eilutes, kurios liejosi vietoje ir taikliai.

Jis nepastebėjo, kaip atsikėlė Lara ir prie jo prisitartin. Ji atrodė plona ir augštesnė, negu ištikrųjų, ilgais iki kulnų liū marškiniais. Jurij Andrejevič iš netikėtumo krūptelejo, kai ji atsirado greta jo, išbalusi, išsigandusi ir, ištiesusi prieš save ranką, pašnabždomis paklausė:

— Girdi? Šuva staigia. Gal du. Ach kaip baisu, koks blogas ženklas! Kaip nors išlauksime ligi ryto, ir važiuojam, važiuojam. Nė minutės čia daugiau nepasiliksiu.

Po valandos, po daugelio įkalbinėjimų, Larisa Fiodorova nusiramino ir užmigo. Jurij Andrejevič išėjo į gonkas. Vilkai buvo arčiau, negu praėjusią naktį, ir nubėgo dar greičiau. Ir vėl Jurij Andrejevič nepastebėjo, kurio pusėn. Jie stovėjo rūsiai, jis jų nespėjo suskaičiuoti. Jam pasirodė, kad jų buvo daugiau.

10

Buvo trylikta jų buvimo Varykine diena, eniku nesiskirianti nuo kitų dienų. Išvakarėse taip pat staugė vilkai, būvę dingę viduryje savaitės. Vėl juos paskaičiūs šunimis, Larisa Fiodorova nutarė rytą išvažiuoti iš Varykino. Taip pat eiliosios pusiausvyros stovis su ilgesingo neramumo priepuoliais, būdingais darbščioms moterims, nepripratusioms prie tuščių plepalų.

Viskas kartojo tiksliai, taip, kad kai ji, kaip ir kitais rytais, pradėjo ruoštis grįžti į Juriatiną, galima buvo pagalvoti, kad pusantros savaitės kaip ir negyventa.

Kambariuose vėl buvo drėgna ir tamsu, nes buvo ūkanota diena. Šaltis atližo ir iš dangaus, apvilko žemais debesimis, kas minutę galėjo pradėti kristi sniegas. Dvasinis ir fizinis išsivargimas ir nepakankamas miegas Jurij Andrejevič vertė iš kojų. Mintys galvoje painiojosi, jėgos buvo išsekusios, jis jautė nuovargio šaltį, susitraukęs ir trindamas šalančias rankas, jis vaikščiojo nekūriantame kambaryje nežinodamas, kaip apsispręsti, žiūrindamas to, kaip nutars Larisa Fiodorova.

Larisos siekiai buvo neaiškūs. Ji pusę gyvenimo atiduo tų už tai, kad abu jie nebūtų taip chaotiškai laisvi, bet reikala laujamam paklūstų kokiame nors susitarimui, bet kartą ir visiems laikams įvestai tvarkai, kad jie vaikščiotų ir tarnybą, kad jie turėtų pareigas, kad galima būtų gyventi protingai ir sąžiningai.

Dieną ji pradėjo, kaip paprastai: sutvarkė lovas, pašlavė kambarius, daktarui ir Katei padavė pusryčius. Faskui

ATSIŪSTA PAMINĖTI

A. Giedrius. PASAKĖ

ČIOS. 176 pusl. Dail. V. Si mankevičius. Kaina 2 dol. Knyga gaunama Lietuviškos Knygos klube: 4545 West 63-rd Street, Chicago 29, USA.

Lietuviškasis LIBERALIZMAS

redagavo Vyt. Kavolis, parašė keli autoriai — dr. J. Girnius, V. Kavolis, prof. Greimas, dr. Doniela, R. Šilbajoris, A. Gureckas, J. Jakš-Tyris, dr. J. Kaupas, V. Trumpa, V. Ras tenis, K. Drunga. Puikus leidinys. Kaina 3 dol. Leidinys gaunamas Nepr. Lietuvos redakcijos: 7722 George St., LaSalle, P. Q.

DAIL. A. RŪKSTELĖS DARBŲ PARODA BOSTONE

Š. m. rugsėjo mėn. 12 d. 6 v. v. Tautinės S-gos namuose 484 E. 4th Str. So. Boston, Mass., bus atidaryta dail. A. Rūkstelės kūrinių paroda, kuri tęsis iki rugsėjo 9 d., 9 val. vakaro. Paroda atidaryta lankytojams kasdien nuo 4—9 v. v. Sekmadienį nuo 11 ryto iki 9 v. v., o šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak. Rugsėjo 19 d. vakare parodos salėje įvyks vilniečių S-gos susirinkimas ir artėlė dail. A. Rūkstelei pagerbti. Grupėms lankant parodą, ji bus atidaryta pagal susitarimą iš ryto. Parodos katalogas gaunamas vietoje.

Dr. V. Sruogienė yra pakviesta dėstyti rusų kalbą Auoros kolegijoje ir Nepervilleje. Plečiant kalbų dėstymą JA V mokyklose, atrodo, didesnis lietuvių intelektualų skaičius galėtų gauti mokytojų vietas.

Dailininkės Pacevičienės ir Pacevičiūtės rengiasi išvykti į Ameriką. Numato apsisistoti Brooklyne.

Aloyzas Baronas parašė romaną „Vieniši medžiai“.

Dr. K. Bobelis kviečiamas chirurgijos instruktoriumi į Lajos universitetą.

Inž. J. Rugis, Rosary kolegijoje, Čikagoje, praeitais metais dėstęs analitinę chemiją ir rusų kalbą, nuo ateinančių metų metų, šalia anksčiau dėstytų dalykų, dar skaitys paskaitas iš rusų literatūros.

Juozas Tininis, vienas iš „L. Dienų“ redaktorių, išvyko į Heidelbergą, Vokietijoje, ruoštiis daktaro laipsniui.

LIETUVOJE IŠLEISTOS KNYGOS

J. Krikščūnas: „Augalinis kystė“. 694 pusl. Aprašomi Lietuvoje auginami varpiniai bei ankštiniai javai, linai, kanapės, bulvės, šakniavaisiai, aliejiniai bei eteriniai augalai, dauginamės žolės ir kt.

„Acta parasitologica Lituanica“. Mokslo akademijos Biologijos instituto mokslo darbai.

Prof. J. Nainys: „Pienininkystė ir pieno higiena“.

I. Cieška ir J. Petrulis: „Esperanto kalbos vadovėlis“.

M. Belovas: „Chemijos pramonės išsivystymo Tarybų Lietuvoje perspektyvos“.

K. Daukšas: „Kokybinė analizė“.

V. Variakojis: „Stalo tenisas“.

Verkiuose, ties Vilniaus miestu, įsteigta mokslinė eksperimentinė bazė zoologijos moksliniams tyrimams. Verkių rūmuose steigiamas gamtos mokslų muzėjus.

Vytauto Jonyno kūrinių, drauge su kūrinių dail. Covan, Mori, Shepherd ir Viesulo, buvo išstatyti grafinio meno parodoj Almus Meno galerijoje Great Neck, N. Y.

Dr. Juozas Novickas iš Hartfordo yra pakviestas dėstyti filosofiją ir filosofijos istoriją į King kolegiją, Wilkes-Barre, Pa. Naujasis profesorius yra baigęs Fordhamo universitetą New Yorke ir Liuvono Augštąją Filosofijos Institutą. Prof. Dr. Navickas šiuo metu rengia naują filosofijos veiklą moralės ir istorijos santykiams nušviesti.

Dramaturgas Piktoras Milūnas išleidžia savo pjesių rinkinį „Vidurdienio debesys“. Jau na poetė J. Degutytė išleido pirmąjį eilėraščių rinkinį „Ugnies lašai“.

Mykolas Vaitkaus atsiminimų knyga apie tris arkivyskopus ir vieną vyskupą, baigiamą ruošti spaudai. Leidžia Lietuvos Knygos klubas.

Antano Giedriaus knyga „Lukšijai“ jau atspausdinta.

Valstybinio Dailės instituto studentai dekoruoja Daugų rajono Zilinių kaimo kultūros namus, kuriuos pastatė Vilniaus universiteto studentai.

pradėjo krauti daiktus ir paprašė daktarą pakinkyti arklį. Nutarimas išvažiuoti buvo padarytas tvirtai ir nepakeičiamai.

Jurij Andrejevič nebandė atkalbinėti. Grįžimas į miestą pačiu suėmimų įkarščiu, kai jie dingio iš miesto, buvo visai neprotingas. Bet kažin ar protėngnis buvo buvimas vietoje, kuri pati savaime turėjo savo pavojų ir buvo žiemos dykumoje. Be to, paskutiniai glėbeliai šieno, kuriuos daktaras su rankiojo daržinėse, jau baigėsi, o naujų nebuvo kur gauti. Žinoma, jeigu būtų numatoma galimybė įsikurti ilgesnam laimui, daktaras apvažiuotų apylinkes, pasirūpintų maistu ir pašaru, bet trumpam ir netikram laikui nebuvo prasmės leisti į jėskojimus. Tat, numojęs ranką, daktaras išėjo kinkyti arklį.

Jis arklį pakinkė nemokamai. Samdeviatov jį mokino, bet daktaras jo pamokymus užmiršo. Vis dėlto, nors ir neįgudusiomis rankomis, jis šiaip taip pakinkė. Pakinkęs, arklį atvedė prie namo gonkų, priėjo ir įėjo į vidų pasakyti Larai, kad jau gali važiuoti.

Įėjęs į vidų, daktaras rado Larą didžiai sumišusią. Ji ir Katenka jau buvo apsilvokusios ir pasiruošusios išvažiuoti, bet Larisa Fiodorova laužė rankas ir, sulaukdamas ašaras ir prašydama Jurij Fiodorovič minutes prisėsti, sėdosi į krėslą ir vėl stojosi, ir dažnai pertraukdama savo kalbą šauksmu „Ar ne tiesa?“, augstu, giedančiu ir besiskundžiančiu tonu, kalbėjo greit-greit, padrikais sakiniais:

— Aš nekaltu. Aš pati nežinau, kaip tas atsitiko. Bet ar gi galima dabar važiuoti? Greit sutems. Naktis mus užklups kelyje. Ir kaip tiksliai tame baisyame miške. Ar ne tiesa? Aš pasielgsiu, kaip tu įsakysi, bet pati, savo valia, nesi ryšiu. Kažkas mane sulauko. O tu kaip žinai. Ar ne tiesa? Ko gi tu tyli ir neištari nė vieno žodžio? Mes pražiopsojo me visą rytą, nežinia, kokiame tikslui praleidome pusę dienos. Ryt šita nepasikartos, mes būsimė atsargesni, ar ne tiesa? Gal pasilikti dar vienai dienai? Ryt atsikelsime anksčiau, išvyksime tik ką praštus, septyntą ar šeštą valandą ryto. Kaip tu manai? Tu pakursi krosnį, parašysi vieną vakarą daugiau, pernaktvosime dar vieną naktį čia. Ach kaip tas būtų nepaprastai, nuostabu! Kodėl gi tu nieko neatsakai? Aš vėl kažkuo kalta, nelaiminga!

— Tu perdedi! Iki sutemų dar toli. Dar visiškai anksti. Bet tebus taip, kaip tu nori. Gerai. Pasilikime. Tikrai nusiramink. Pasižiūrėk kaip tu susijaudinusi. Tikrai nusiramink. Štai Katenka sako, kad ji išalkusi. Užvalgysime. Tavo teisybė, — dabartinis įvykis būtų per daug nepaprastai, staigus. Tikrai nesijaudink ir neverk, dievaži. Tuo jau aš pakursiu krosnį. Bet prieš tai, kai arklys pakinkytas, suvažinėsiu į senąją Živagų daržinę atsivežti paskutinių malūnų, nes čia neliko nė pagalio. O tu neverk. Aš greit sugrįšiu. Bus daugiau.

NIAGAROS PUSIASALIS

APIE CHRUSCIOVĄ

Visus dabar erzina Chruščiovo vizitas. Tiek erzina, kda net mūsų spauda susijaudinusi ilgis receptiniais straipsniais apie tai, kaip mes tą jo griozdišią vizitą turime pergyventi ir jį pabandyti suvirškinti.

Šio straipsnio autoriui tas viskas jaudinimasis atrodo visiškai be pagrindo. Kuo gi pagaliau vienas budelis skiriasi nuo kito? Kiek gi budelių jau seniai važinėja po Ameriką, kraštieji rankas su amerikais ir dar kiek kratysis?

Nuo Jaltos iki šio vizito daug laiko buvo įgusti ir amerikonių bei britų politinių naujų. Ar ne jų dėka tapo sugriautos visos sienos šiuos ponus saugojančius nuo Maskvos reznikų? Kartą tos sienos sugriautos, tai kodėl jiems neiti?

Mūsų gi likimas tapo jau seniai pasirašytas Jaltoje, Potsdame ir kur jis nebuvo pasirašytas? Neverta galvoti, kad kas nors dar gali saugoti ir apsaugoti mus, gal išskyrus tik patį Dievą danguje, be kurio, kaip žinoma, nenukrenta nei vienas plaukas nuo galvos ir nežūsta nei viena tauta.

Bijoti turi tik visi tie ponai, kurių dvaro stogas lyg jau ir svyla. Nelengva jiems bus kai Chruščiovas plojinės jiems per nugaras ir kosės į veidą. Reiškiam užuojautos, bet dalykas užtarnautas.

Kitas dalykas, kai Chruščiovas vieną dieną juos ims stovais pirštais už šlipo. Ims, kas gi kita nelieka daryti? Kai paims, tai ir bus mūsų ir kitų tautų vargo galas. Kokia bebūtų žuvis didumo, kartą ji susigundo sliu — atsiduria ant kranto. Taip bus ir su Maskvos apsimetėliais. Jei iki šio laiko neėmė ir dar gal gerą laiką neiras tai tik ir patvirtina šių žodžių teisingumą: rusai gundosi sliu, bet bijo atsidurti ant kranto. Tai ir yra pargindinė paslaptis, kodėl rusai, būdami tokie galingi, kaip kad jie sa kosi, nepuola tos menkos Amerikos, to „supuvusio“ vakarų pasaulio.

O gyvenimas gi yra aiškiai įrodęs, kad rusai nepraleidžia progos savo kumštį pakelti ta da, kai jie žino, kad tas kumštis nebus traukiančiais atmuštas. Atmink Suomiją, Lenkiją,

vėliau kitus. Vienas komplimentas jiems yra tai, kad jie kumštis čio nekalia, kai mato už save didesni.

Tad ko mums jaudintis? Tegū sau Chruščiovas važinėja, tegū glebeščiuojasi, tegū mylisi — viskas pagrįsta klaida ir veidmainyste — elementai, kurie niekad pasaulyje nieko ne sukūrė tvirto ir pastovaus, bet griuvo į amžių dulkes greitai užmiršimui. Mes gi gyvename dalykus pastovius — laisvę.

Žara.

MŪSŲ JĖGOS AUGA.

Trys nauji ir labai stiprūs lietuviai apsigyveno mūsų pusiasalyje. Du pranciškonai vienuoliai — brolis Antanas Trumpa ir tėvas Tarcizijus Garbukas O. F. M. apsigyveno St. Catharines vienuolyne. Iš Kolumbijos atvykęs Aloyzas Viskanta su šeima apsigyveno didelėje ūkyje, jį nusipirkęs, prie pat Niagaros — Čipavoje.

Tai vis didelės lietuviškos jėgos bendrė lietuviybės darbe, kuriomis negalime nesi džiaugti.

A. Viskanta puikios energijos žmogus jau buvo žinomas kaip veikėjas Vokietijoje pagal sėjusiam Blombergio lageryje, kur tada buvo susitelkusios stiprios baltų intelektualinės pajėgos. Lietuvių lageryje A. Viskanta suorganizavo chorą ir jam vadovavo gerą laiką. Paskui tas choras perėjo į jėgą, labai gabaus dirigento p. Vaičiulėno, dabar St. Johno katedros vargonininkas, rankas ir tapo stipriausiu choru visoje Britų zonoje.

Dabar A. Viskanta — ūkininkas, stambus ūkininkas. Gerai jau prasigyręs. Kiti planai jo gyvenime dabar, tačiau širdis ta pati. Tik atvykęs iš pamatės Wellando pamaldose stoka vargonų, nuėjo, pats nu pirkto ir pats per mišias pagro jo. Per kitas pamaldas jau vargonavo St. Catharinėje. Ar ne tokių žmonių mums čia, kaip tik reikia? Likimas yra geras Niagaros pusiasalio lietuviams už jų gerumą, už jų neužmiršimą Lietuvos. Linkime visi čia visiems naujai įsikūrusiems tikros Dievo palaimos!

Radasta.

St. CATHARINES, Ont.

SUDREBĖJO NAUJI VARGONAI!

Kas yra gera apie St. Catharines yra tai, kad ką jie kar tą pasako, tai ir padaro, ir padaro nebetaip, o gerai. Pasakė, kad laikas atėjo naujiem vargonam ir štai jie jau virpa mūsų pamaldose. Garbė jais prabilti teko p. A. Paulioniui, kurio visa šeima įsijungusi ir lietuviškų pamaldų stiprinimo darba: tėvas prie vargonų, motina veda giedojimą, sūnus klapčiauja prie altoriaus, pastoviai.

Tai gi šį sekmadienį naujais

vargonais pargojo A. Paulionis ir rodos didelis momentas atėjo vietos lietuvių gyvenime girdint puikius tonus savo rankų maldos namuose. Tie garsai dabar skambės jau visados ten. Gaila tik — neturime pasto vaus vargonininko. Visi užimti darbais, kurie neleidžia viso laiko paaukoti šiam reikalui. Tačiau bus viskas gerai, nes visi kaip ir anksčiau pasikeisdami rankas pridės, ir laimei, rankas sugabančių čia pridėti skačius yra gražus ir jis nemažėja, bet didėja.

Kas betruksta dabar prie tų vargonų, yra vienas mažiau sis... reikia už juos užmokėti. Nors skamba reikalas kiek ju moristiškai, tačiau žinant mūsų pusiasalį — reikalas nėra per daug sunkus. Žmonės čia dos

SAULT Ste. MARIE, Ont.

APIE TEISINGUMĄ

Daugelis mūsų tautiečių jau apie dešimtmetį ar daugiau gyvena šiame mieste Kanadoje ir džiaugiasi geru šio krašto gyvenimu bei įvairiomis laisvėmis.

Atkute, tvirčiau įsitaisę ir pasidarę šio krašto pilieciais, mes išdrįstame net viešai pareikšti savo krašto nuomonę dėl tokių įvykių, reiškinų ar šiame krašte egzistuojančių negerovų ar tokių dalykų, kurie čia yra atsilikę ir, mūsų akimis, reikalingi patobulinimo.

Senus vietinius gyventojus ir net valdžios įstaigas toks neigiamų reiškinų kėlimas ar kritika net užpykdo, tačiau, nors ir žinant seną lietuvišką patarlę, kad svetimame krašte pranaš nebūsi, protingai galvojant, tai yra naujų kanadiečių tik geri norai ir, kaip kartais išsireiškia, jų įnašas į šio krašto ir turtingo krašto ateitį.

Naujieji kanadiečiai kritikuoja šio krašto švietimo-auklėjimo sistemą, stebisi senų vietinių gyventojų nesiorientavimu ir nosisidomėjimu politika, lengvą išduoti jų pinigų švaistymu ir t. t. ir t. t.

Tačiau šį kartą užkabinsime rimtesnį dalyką — Kanados teisingumą ir teisinės sistemos funkcionavimą, nes laike pat kutinių 8 metų net 3 įvykiai, tiesiogiai palietę mūsų tautiečius, nenoromis verčia apie tai rašyti.

1951 m. vasarą nuo peilio žaizdos širdyje mirė lietuvis Jonas Norkus. Apkalintas nužudymo ukrainietis Wasil Kra wicz buvo pasodintas kalėjime, bet po 8 dienas trukusios bylos, prisiekusiųjų teismas (jury) ir Ontario Augštojo teismo pirmininkas nusprendė kaltinamąjį paleisti. Mūsų miest, o ypač lietuviškoji visuomenė, su dideliu susidomėjimu sekė teismą ir buvo staciai pri blokšta tokio sprendimo, nes klausantiems prisiekusiųjų liudinių parodymus teisme, galė jo tikrai būti aišku, kas nužudė tautietį J. Norkų. Pavyzdžiui, liudininkas jugoslavų juristas M. Bozic, dirbęs nusi kaltimo vietoje prie geležinkelio, pasakojė teismui apie gėrimą namų gamybos vyno tragiškos nakties išvakarėse ir žiaurias muštynes tarp nužudyto ir kaltinamojo, kurių metu net liejosi kraujas. Jis taip pat matęs, kaip J. Norkus išsivyravęs per duris laikydama sis abiem rankom už krūtines ir pasakęs „jis mane nužudė“, susmukęs negyvas. Liudininkė tautietė A. V., tarp kitų įvairių dalykų, prisipažino prašiusi Bozic šeimą, kad nesakytų policijai, jog Krawiec nužudė Norkų, bet kad sakytų, Norkus pats nusižudęs... Vienas

nūs, pradžia pinigine jau gera. Betruksta kitiems prisidėti iš, ačiū Dievui, jau ne tuščių kišenių ir visa problema bemažai išspręsta. Beliks jį šiekti naujų — tai kas mūsų pusiasalį ir daro ne žodžiais bet darbais dinamiską.

Gandras.

policininkas ištraukęs iš upe lio, netoli žmogžudystės scenos, ilgą peilį, ant kurio laboratoriniai tyrimai parodė, ras ta Norkaus grupės kraujo ir tos pačios grupės krauju būvusi persunkta atrasta paslėpta kaltinamojo apranga. Liudininkas Langewin paliudijo, kad kaltinamasis žmogžudystės išvakarėse prašęs jo atnešti mīnėtąjį peilį, kad jis galėtų su tvarkyti „jį“ ir t. t.

Visi šie parodymai tebcguli užfiksuoti oficialiose teismo stenogramose, o kaltinamasis vietoj bausmės, džiaugiasi laisve ir „turbūt, juokiasi iš Kanados teismų.

Antras, mažesnės reikšmės nuotykis, vietos taikos teisme įvyko pernai, kada taikos teisėjas (magistrate) nubaudė vieną tautietį už per greitą važiavimą automobiliu. Nors teisiamasis tautietis turėjo liudininką, kad jis nevažiavęs perdideilu greičiu, bet teisėjas pareiškė, kad jis tikis policininku ir uždrožė atitinkamą pabaudą.

Šių metų žiemą įvyko trečiasis dalykas. Vienas tautietis prieš metus laiko pirkto namus, tačiau jis nei prieš tai, nei po to ir pasirašant atitinkamus dokumentus nebuvo trapininkaujančio agento nei buvusio namo savininko išpėtas, kad name būtų įtaisyti kanalizacijos — vandens nutekėjimo vamzdžiai ir kad buvęs savininkas net porą kartų statybos inspektoriaus buvo išpėtas sutvarkyti tuos vamzdžius sulig atitinkamų reikalavimų ir kad arba namas bus uždarytas — paskelbtas netinkamu gyventi. Naujas namo savininkas išskėlė namą pardavusiam bylą, bet distrikto teisėjas nerado atitinkamų paragrafų ar nuostatų Kanados įstatymų knygoje, kuriais sukčius namo pardavėjas galėtų būti nubaustas jei ne už apgavystę, tai bent už klaidinimą faktų pavaizdavimą (misrepresentation) nors nukentėjusio tautiečio naudai liudijo ir visai kitokio sprendimo laukė statybos inspektorius ir 2 va mzdžio statymo specialistai („plombieriai“).

Dabar, gyvenant moderniam vandenilio bombų amžiuje, žemės satelitų ir tarpkontinentinių vairojimų raketų eroje, šie trys išvardinti mūsų miesto pavyzdžiai rodo, kad Kanadai visose srityse darant didelį progresą, toks svarbus dalykas kaip kanadiška teisė, nežengia pirmyn su gyvenimu.

Korespondentas.

• Šių metų pradžioje pasirodė nauja maldaknygė. Tai Sibiro lietuvių tremtinių ranka rašyta maldų knygelė „Marija, gelbėk mus“. Tų Sibiro ranka rašytų tremtinių maldaknygių galima gauti ir AV parapijos knygynėlyje pas pp. Jurkienę. • Midway Industry Ltd. darbininkai streikavo 4 savaites, bet streiką laimėjo: sutartis pasirašyta 3-ms metams. priedo darba gauta 7½ ct. ir kasmet bus pridėdama po 5 ct. už darbo valandą.

Generolas George Pearkes, VC, Kanados Krašto Apsaugos Ministeris. Jo pavardė yra dažnai minima ryšium su Kanados apsaugos problemomis, ypač su Avro Arrow ar raketų ir atominių ginklų pasirinkimu krašto gynybai. (CS).

Nekilnojamas turtas

Praktiškoji pirkimo procedūra:

Yra keletas būdų pasidaryti vieno ar kito nekilnojamo turto savininku. Bet dažniausiai pasitaiko maždaug tokia pirkimo procedūra:

Pirkėjas visapusiškai apžiūrėjęs objektą ir apsispaikėjęs daro pardavėjui pasiūlymą „Offer“. Ar pasiūlymas daro mas per tarpininką — agentą, ar be tarpininko, prasmė yra ta pati: sudaryti tvirtą abi puses rišantį sutarimą iki tol, kol notaras padarys pirkimo - pardavimo dokumentą. Skirtumas tas, kad su tarpininku sudaromas pasiūlymas, „Offer“, toks, kokį pirkėjas pramato iš pirmo aptarimo. Kada be tarpininko — kaina dažniausiai žodžiu sutariama ir pasiūlymas surašomas sutarimo patvirtinimui.

Toks pasiūlymas, „Offer“, tur turėti šiuos pagrindinius duomenis:

1. Datą ir vietą, kur jis sudaromas.
2. Sutartą kainą, išreikštą skaičiais ir žodžiais. Gerai pridėti pareiškimą, kad pirkėjas parduodamą objektą matęs ir yra juo patenkintas.
3. Objekto aprašymą, jei namas: visos gatvės Nr., Žemės sklypo dydį — ilgį ir plotį. O jei tik žemės sklypas — būtinai sklypo Nr. (Subdivision) ir rajono Nr. (Cadastre).

Be abejo, dauguma pardavimų nėra grynais pinigais, todėl tenka išdėstyti mokėjimo sąlygas.

4. Su kiekvienu rašytu pasiūlymu pridėdama pinigų sumą, kuri vėliau priskaitoma prie pirkimo sumos, — vadina ma rankpinigiais — „Deposit“. Rankpinigiai geriausiai duoti čekiu. Čekis rašomas pardavėjo vardu, bet nepatartina jį pirkėjui atiduoti. Todėl jis laiko mas saugoti „in trust“ pas jį agentą ar notarą. Dažnai čekis gali būti rašomas dviem vardais: pardavėjo ir agento, pardavėjo ir notaro vardais. Nėra gerai rašyti čekį vien agento vardu ir jį jam atiduoti. Ne bent agentas yra pažįstamas,

DAINININKAMS — MUZIKAMS

Neatidėliokite iki PASISEKIMO — kurkite jį patys.

Jrašykite į plokšteles jūsų mėgiamus muzikinius dalykus. Tai bus jūsų geriausias prisistatymas teatro savininkams, šokių salei, naktiniam klubui ir t. t.

Uždirbkite parduodant savo talento vaisius.

HI-FI Recording Studio (Home Recording Service)

4044 Ontario St. E., Montreal — LA 6-7521.

• Iš spaudos išėjo Vilniaus Valstybinio universiteto naujas mokslo darbų tomas „Biologija, geografija, geologija“.

Kencianti tėvynė įpareigoja, kad padėtumei vargan patekusiems jos sūnams ir dukroms.

ar jis priklauso finansiškai stipriai įstaigai ar gali parodyti garrantiją — „Bond“.

Rankpinigiai duodami maždaug 4—5% perkamo objekto vertės. Tas rodo, kad pirkėjas yra rimtai apsisprendęs pirkti. Jei pasiūlymas priimamas, rankpinigiai negražinami, bet užskaitomi į pirkimo kainą. Jei pasiūlymas nepriimamas, rankpinigiai automatiškai grąžinami.

Čekis gali būti patvirtintas, bet ne būtina įdėti į banką.

Rankpinigiai yra ir užtikrinimas, kad tik tokiais sąlygomis norima pirkti ir pardavėjas, priimdamas, užtikrina, kad pasiūlyme išvardintas sąlygas išpildys.

Toliau iš to seka išvada, kad jei pardavėjas išpildys visas pasiūlymo sąlygas, bet pirkėjas nebenorės pirkti — pirkėjas gali nustoti rankpinigių. Tikru moje jis turi pirkti. Taip pat pardavėjui nieko kito nebūna, kaip tik išvardintomis sąlygomis parduoti. Jis gali atsakyti sumokėdamas pirkėjui už laiko sutrukdyimą. Jei perkamo objekto dokumentai būtu netvarkoje ir būtų negalima jį patvarkyti, dažniausiai išsi skiriama nereiškiant jokių pretenzijų abiems pusėms, tik padengiant susidariusius išlaidas.

5. Toliau seka suma, kuri mokama, kaip grynus pinigus, ir per kiek dienų — laiko — no rima pasirašyti pas notarą, ir kokį — kieno notarą. Jei mokama grynais — pirkėjas pasirenka savo notarą, Daugumoje pirkėjas pasirenka savo notarą, jei moka grynais pinigais iki pirmųjų „mortgage“ paskolos. Bet jei lieka balansas, kurį vėliau moka pardavėjui — ta da pasirenkamas pardavėjo notaras.

6. Pažymėtina, kokia suma perimama pirmosios paskolos, kuriam laikui ji dar galioja, koks procentas ir kokie mokėjimai.

Nukelta į 6-tą psl.

Sta No DE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

TAISAU

televizijos ir radio aparatus.

Darbas garantuotas.

Albinas Pranevičius.

DOminic 6-6637

Vietoj rašymo - pasikalbėkite su savo artimaisiais!

Jūs turite tėvynėje savo brangius tėvus, gimines ar draugus. Jūs labai noriai jiems rašote ir net trumpiausias jūsų laiškėlis suteikia jiems daug džiaugsmo.

Štai dar geresnis būdas jiems pradžiuginti: Kalbėkite jiems, įrašant savo balsą į nedūžtamą plokštelę; kalbėkite jiems visa šeima, neišskiriant nei vaikų.

Mes įrašome į plokštelę jūsų balsus mūsų studijoje ar jūsų namuose. Vieną hi-fi plokštelę galima net už \$4.50.

HI-HI RECORDING STUDIO

(Home Recording Service)

4044 Ontario St. East,

Montreal, P. Q.

LA 6-7521.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

Perka - parduoda žemę, sklypus, pelningus namus.

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsmt.

Izd. E. Griganavičiūtė RA 7-4097.

Reik. ved. P. V. Zubas DO 5-0224

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

18 METŲ JŲSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave.,

Ville Lasalle.

DO 6-9343

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.,

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

ARTINASI SPORTINIS AUSTRALIJOS LIETUVIŲ JUBILĖJUS

Jubilėjinė Australijos Lietuvių Sporto šventė Adelaidėje bus ypatingai puiki, gausi varžybomis, kultūriniais rengimais, programomis ir reikiama tikėtis, kad N. Metų Balius taip pat nesibaigs prieš 12 val. Nors adelaidskiai, o gal ir ALFAS valdybai rūpesčių yra jau labai daug, tačiau vienas iš svarbiausių šventės įvykių turėtų būti paskutinio varžybų diena, atseit — krepšinio rungtynės tarp I-sios šventės, geriau pasakius — tarp I-jų krepšinio pirmenybių Melburne laimėjusios rinktinės ir paskutiniosios Jubilėjinės krepšinio rinktinės.

Jau anksčiau Sp. Skyriuje sporto veteranas canberis P. Pilka siūlė Adelaidėje praveisti Krepšinio Veteranų rungtynes prieš Jubilėjinę Ringtinę. Bet kur gi tu dabar žmogus atskirsi, kas veteranas ir kas ne, nes dar ir pirmosios šventės dalyvių daugelis žaidžia šiandien. Šiomis rungtynėmis galima būtų, bent iš dalies, išspręsti ir tasmaniškio Urmo no iškeltą klausimą, ar mūsų

sportinis lygis Australijoje kyla ar ne.

Aš nesimu spręsti, kaip ir kokių būdu turėtų būti sukviešti I-sios šventės dalyviai, tačiau aš siūlau, jei tokios rungtynės būtų prarastos, I-sios šventės Rinktinę sudaryti iš šių žaidėjų: Komandos vado — P. Pilka (Canberra), komandos kapitonas — L. Baltrūnas (Varpas), žaidėjai: Ignatavičius, Jaciunskis, Gurskis, Urnevičius (visi Adelaidės Vyties), Modzeliauskas, Juška, Gasiūnas, Bakšys (Melburno Varpo), Šutas, Laukaitis, Bačiulis (Sydnėjaus Kovo) ir Gruchauskas ir Genys (Canberra).

Jubilėjinę rinktinę sudarytų po visų varžybų. Gaila tik, kad I-sios šventės laimėtojas — Melburno Varpo tuometinis komandos kapitonas S. Dargina vičius prieš kelias savaites išplaukė į Ameriką, nes jis būtų gera pasipirtis seniesiems krepšinio kovotojams, kuriems ko ne ko, bet jau kvapo — tai tikrai gali pritrūkti.

T. P.

CHRUŠČIOVAS EISENHOWERIS...

Atkelta iš 3-čio psl.

tautinės savijudybės), naivu mas ir lengvabūdiškumas. Ar ne geriau mūsų bendro likimo broliai latviai tvarkosi? Tiesa, ir jie padarė klaidą nustodami daug kraujo, kariaudami vokiečių eilėse, bet sutaupė neiššaukdamai bereikalingos partizanų veiklos. Pasipriešindami Hitlerio norams mes sudarėm kaptalą ir kraują ir politiškai, bet kaip mes jį sunaudojom? Ir vieną ir kitą praleidom niekais. O Latvija šiandien vis dėlto ne taip kietai užsklesta vakariečiams, kaip mūsų kraštas. Galva sienos nepramuši, o mes stengiamės. Apglusinti pagiežos ir antagonizmo ne tik rusams, bet ir saviesiems, persiimam nihilizmu. Verkšlenam ir gyvenam senom idėjom, senais įspūdiškais. Kas nemoka pralaimėjimo priimti realiai, gal ne sugebėtų ne laimėti? Atsiminkim vokiečius, kaip jie priėmė žiaurų karo pralaimėjimą ir su mažiausiai pagiežos nugalėtoja ms ėmėsi kurti naują gyvenimą. Arba paimkime žydų tautas santykius su vokiečiais: praradę milijonus gyvybių, šiandien užmirę praeitį, visiškai normaliai santykiauja.

Ar galima sakyti, kad tos tautos pasirinko neteisingą ke

lią? Ambicija gal būt nukenčia, bet praktiškos naudos daug. Dar toliau. Ar žydai, kurie kartkartėmis nusiskundžia jų tautiečių persekiojimu Sovietų Sąjungoje, rengiasi piketuoti Chruščiovą? Anaipol. Jie prašo ir gauna vizito metu pasimatymą. Netenka abejoti, kad daugiau laimės negu demonstruoti. Argi ir mes, būdami pilnateisiais šių kraštų piliečiais, negalime panašiai pasielgti? Laimėjumėm ką ar ne išsiųsime matymo, bet tikrai naudos turėtumėm negu demonstruoti. Mažų mažiausia būtų staigmena Chruščiovui. Ne mazesnė ir amerikiečiams. Gal ir šie atkreiptų dėmesį į mūsų tautos reikalams.

Demonstruoti ir šikalioti daug žmonėms nereikia. Nereikia nė didelių pastangų. Apžili busią ir pagiežos pilną minią išjudinti užtenka keletos demagogiškų rašinių spaudoje. Tačiau atsakomybė, didelė atsakomybė prieš mūsų tautos ateinančias kartas kris ant mūsų ir jos vadų. Rankų nusišlovimas atsakomybės prieš tautą nenuplaus. Šitokia proga pasitaiko pirmą kartą. Gal greit kitos nebus, o kiekviena praleista proga yra nusikaltimas.

Dėl santykių su lenkais

Kartkartėmis mūsų spaudoje iškeliama mintis, kad reiktų pradėti su lenkais išsiaiškinti. Kad reiktų lenkus apipilti informaciniais leidiniais. Žodžiu, pradėti lenkus apšviesti. Nurodyti mūsų medalio pusę, mūsų argumentus, mūsų teises, žodžiu pradėti su lenkais polemizuoti.

Šio straipsnio autorius nenorėtų pasakyti, kad to viso nereikia daryti. Priešingai, mano, kad tas viskas labai gerai. Tačiau galvoja, kad visa tai perminkštinti vaistai, nevisiškai stipriai įkerta lenkų psichologiją. Gal turėtų galvoti lenkų galvoje jime neigiamų rezultatų.

Kas pažįsta lenkų tautą, gerai žino viena: kas mažiausia lenkui imponuoja — tai yra aiškumas, dėstymas, įrodinėjimas savo pusės. Eilinis lenkas tame įžiūri susilpnėjimą, tuo

pasijunta pats galingesnis ir tada baigta visai filosofijai.

Ar mes, lietuviai, žinome, kad iki šiuolaikinių mūsų pasivėlimas su lenkais — nugara jie džiū, pradėti lenkus apšviesti. Darė kažkokiu nepasiekiamu dalyku? Sakyčiau svajone. Kuo ne kiekvienas lenkas širdingai neįkalboje tą pasaką ir klausia kodėl. Nelaukęs čia pat atsako — aišku dėl Vilniaus. Ir čia pat deda — „tas Vilnius mums visai nereikalingas“. Bet iš kitos pusės — įsivėl su kuriuo lenku į ginčus — jis ginčysis valandas ir juo toliau tuo karščiau, kad netik Vilnius priklauso jiems, Lvovas jų miestas, bet įrodinėja, kad ir Stetinas jų ir Berlynas stovi ant jų žemės ir šventoji Marija yra Lenkijos karalienė.

Tokia yra lenkų psichologija. Tą žino visas pasaulis, tą ži

WINDSOR, Ont.

DIDELĖ GEGUŽINĖ,

ruošiamą Windsoro Lietuvių Bendruomenės, įvyks šeštadienį, rugsėjo mėn. 12 d., vokiečių St. Michael parapijos parke. Gegužinės vieta yra puikiai įrengta: tame pačiame parke yra didžiulis pastatas-salė, su geru apšvietimu ir kitais patogumais, dėlto, jei pasitaikytų ir blogesnis oras, gegužinė netrukdytų. Vieta pasiekiamą važiuojant 3-ju keliu. Nuo Ambasador tilto, pravažiuojus 1,4 mylios, sukli dešinėn į Mal den Rd., nuo šio posūkio pavažiavus 4 mylias, sukli vėl dešinėn į Bouffard Ave ir čia už 0,6 mylios St. Michael parkas ir gegužinė. Veiks turtingas bufetas nuo 2 val. po pietų iki vidurnakčio. Smagi muzika gros iki 12 val. nakties, o šokiai bus ten esančioje salėje prie gero orkestro.

TARPTAUTINIS LAISVĖS FESTIVALIS

ir augštųjų svečių priėmimas miestui kainavo per 40.000 dolerių. Panašaus masto festivalis mas. Tik mūsų tautos prieštai gali progą praleisti ar netinka mai išnaudoti.

NL red., prisimenant faktus, turį pastebėti, kad jokie veiksniai lietuvių išvykti iš Lietuvos neragino. Atvirksčiai — buvo patariama pasilikti savo vietose. Bet iš Maskvos, raudona jai armijai einant pirmyn, buvo grasinama „atsiskaitymu“. Tat žmonės išvyko iš Lietuvos dalinai bijodami karo baisenybių, dalinai „atsiskaitymo“ (kad nesivėlė į karą ir nebėgdrauge su raudonąja armija) ir dalinai jėga išvežti atsidūrę Vokietijoje. Bet ir iš Vokietijos, kas norėjo, sugrįžo, o kas nori — dabar gali grįžti, nes niekas nei atkalbineja, nei sulauko. Kas nori, gali eiti ir pas Chruščevą.

Lyginti lietuvių su žydais negalima, nes Lietuva Rusiją okupavo, o Izraelis yra laisvas, — todėl žydai gali prašyti Chruščiovą, kaip laisvi žmonės. Tie, negausūs, lietuviai, kurie pripažįsta Lietuvos okupaciją, piketuoti neis. Bet tie, kurie kovoja su galingesnio smurtu, jie turi teisę tai daryti, ar veiksniai patartų taip, ar kitaip. Tat ir keliamosios problemos, kaip atrodė, labai paprastai išsprendžiamos. Turint lemą, kaip atrodė, labai paprastai išsprendžiamos. Turint lemą, kaip atrodė, labai paprastai išsprendžiamos. Turint lemą, kaip atrodė, labai paprastai išsprendžiamos.

STANDARTINIAI SIUNTINIAI LIETUVON

Medžiagos, rūbai, avalynė, vaistai, maistas, siuvamos mašinos, laikrodžiai ir kt.

per

Lithuanian Trading Co. London, England.

Montrealyje Atstovas

Aug. MYLE

991 St. Elizabeth Str. Montreal 18. P. Q.

Tel. UN 1-1176.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

Skambinkite, pristatysiu pavyzdžius ir katalogus.

LIUDESIO VALANDOJE

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE

4500 VERDUN Ave., Verdun. — Tel. PO 9-1193

no patys lenkai. Tad ko mes, lietuviai, galime pasiekti su savo raštais, atvira širdimi, savo teisėmis šiose aplinkybėse? Ypač nieko šale to daugiau ne parodydami?

Kas paklūpdė išdidžius lenkus ant kelių prieš lietuvius nuo Lenkijos tragedijos laikų, tai lietuvių pasivedimas, o ne žodžiai.

Lenkai laukė lietuvių įžengiant į Vilnių anais laikais apipelėjusiais kaimiečiais. Su klumpėmis ir kailiais ant plikų pečių. Tokių laukti juos buvo išmokę tie, kurių lenkų mokykloms buvo pavestas tuolaikinis valdžios suplanavimas.

Pamatę Vilniuje lietuvių, blizgančių, modernizuotą Lietuvos kariuomenę, pasaulietiskai atrodančius žmones, moksliai suorganizuotą ekonominį gyvenimą — lenkai turėjo sunkias psichologinio persiorientavimo dienas. Pamatę po karo Vokietijoje lietuvių kitų kultūrinių baltų tautų tarpe priaugusių — lenkai lietuvių tautą pirmą kartą pamatė visai kitą šviesoje, negu kad ją vaizdavo A. Mickevičius, Kraševičis, Ožešikėnė ir maršalka Pilsudskis. Lietuvių tauta buvo išėjusi iš sudulkėjusių romanų puslapių ir spindėjo naujais laikais, pasirodusi nebe pasakomis, bet darbais eiti visiška atskiru savo keliu, kaip kad ji ėjo prieš susibrolavimą su nerealiais lenkais.

Ir dabar lygtai tas pat. Galime jais kalbėti, galime derėtis. Tačiau su kuo? Tikrai — rimčiausias klausimas yra: su kuo? Su sugriautais Lenkijos valdžios likučiais?

Varčiau neseniai vieno to kio straipsnį Toronto lenkų laikraštyje. Aiškina apie Lietuvą ir lietuvių. Buvs anais laikais kokio tai konsulato 3-čias ar 4-tas sekretorius. Na straipsnis — skaitai ir neturi kur akių dėti. Skaitai ir jauti skaitas prieš dvidešimt metų rašytą straipsnį anais lenkų svačiojimo laikais, kada jie tokiu pat įsitikimu rašė savo lenkų tautai, kad Lenkija yra viena galin gausių valstybių pasaulyje, pasirodusi tai įrodyti visoms kai myninėms valstybėms ir pirmaisiai Vokietijai.

Ką šios rūšies ponai išmoko iš praeities žmonių pamokų. Pasirodo — nieko. Tad ir kykla klausimas, su kokiais garbiakalbiais mes turime sėsti ir dėstyti savo ramias lietuviškas teises?

Lenkų gi masės politika interesuojasi labai mažai. Daug dalykų jie nesivargina pasiskaityti. Bet jie tikią garsiakalbiai šneka. Tai ir viskas. O naujų garsiakalbių, kaip ir nėra.

Tačiau nėra jokios abejonės — kelias į lenkus neturėtų būti užžėlęs. Turime laiko įrodyti gerus kozyrius rankose. Galėtumėm sėsti prie stalo šale aiškinimosi ir konkretniais sumanymais. Vienas yra labai geras ir pirmas išreikštas anais laikais Vliko pirmininko J. Matulionio rašte dėl santykių su lenkais. Tas raštas tapo užmirštas. Jo mintys neperigijo, tačiau tas raštas buvo ir tebėra geras kas liečia lenkus. Gi tai me rašte buvo pasiūlyta gyvai palaikyti mūsų visuomeninėje organai turėtų lenkus įtraukti veikloje santykius su lenkų ma

NEKILNOJAMAS TURTAS.

Atkelta iš 5-to puslapio.

7. Pažymima, kokia suma lieka balanso mokamo pardavėjui, iš kokio procento, kokie mokėjimai ir kuriam laikui.

Kalbant apie paskolos mokėjimus, yra gera turėti privilegiją išmokėti anksčiau ir dides nėmis sumomis apart nustatytų.

Be įvairių sąlygų, kurios gali būti specifinės kiekvienam pardavimui, yra keletas bendrų, labai pravarčių įrašyti į jų sądaromą pasiūlymą „Offer“.

1. Kad pardavėjas parūpins, kad dokumentai būtų absoliutinėje tvarkoje, kad minima nuosavybė neturi jokių apsun kinimų.

2. Kad pardavėjas parūpins pilną komplektą dokumentų, kurie rišasi su minima nuosavybe, o taip pat pažymėjimą iš provincijos registracijos biuro.

3. Kad apskaičiavimai už įvairius reikalus, kaip taksus, paskolos procentus ir kita, būtų daroma pasirašymo dieną pas notarą, ar kitą kurią dieną, bet aiškiai išreikštai.

Tenka pažymėti, kad specialūs taksai — už visokius pataisymus, nėra praktikuojama atskaičiuoti.

4. Įrašyti ar namas išnuomotas ar ne ir kokios sutartys, kuriam laikui ir kiek moka nuomos. Jei sutarta, kad vienas bus tokiam tai laikui būtų tuščias apsigyvenimui — įrašyti irgi. Nuomų sutartys turi būti perduotos pirkėjui.

5. Dažnai pažymima, kad pirkimo dokumentų sudarymą apmoka pirkėjas. Kad visi dalykai, priklausą prie namo, kaip jo dalis — liekasi. Jei čia būna priedų ar išimčių — pažymėti.

Jei toks pasiūlymas daromas per tarpininką, ar norima parduoti duoti laiko pagalvoti — daromas galiojimui 2—3 dienoms. Jei pasiūlymas tokiam laikui pasirašomas pardavėjo — skaitoma nuosavybė užpildyta. Pardavėjas pristato notarui dokumentus ir pramato laiko ribose įvyksta pasirašymas. Pasiūlyme taip pat pažymima, kad jo nepasirašius duoto laiko ribose, pasiūlymas laikomas automatiškai negaliojančiu ir rankpinigiai turi būti grąžinami.

Pasiūlymas raštu „Offer“ yra rimtas dalykas, kada jau priimtas tampa dokumentu. Ne bent tik gera valia galima daryti pakeitimus, o šiaip tokia „Offer“ tenka žodis žodis sekėti sudarant pirkimo - pardavimo aktą pas notarą.

Labai dažnai pasiūlomas pirkimas tik pagal „Promise of Sale“ — „Pasižadėjimas parduoti“ — nėra tvirtas dalykas, liu atveju. Nekilnojamą turtą perkant - parduodant reikia turėti notarinį pirkimo - pardavimo aktą.

Prieš pasirašant įvairius sutartimus, juos reikia visada gerai perskaityti, suprasti, arba duoti jūsų notarui peržiūrėti.

P. Adamonis.

se. Tokius pat santykius, kaip ir su kitom tautom. Tas reišmas rašte buvo pasiūlyta gyvai palaikyti mūsų visuomeninėje organai turėtų lenkus įtraukti veikloje santykius su lenkų ma

Nukelta į 7-tą psl.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941 7679 George St., Ville Lasale.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Dury, langų rėmai.

Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRAŠTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

12 metų patyrimas.

BALTIC

Daromos įvairios dury, langai, virtuvės kambarai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS

yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje. Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,

Montreal, P. Q., Tel.: DO 6-3884.

HAMILTON

BĖGAMOSIOS HAMILTONO LIETUVIŲ KOLONIJOS ŽINIOS

Lietuvių Namų akcininkai gausėja

Lietuvių Namai susilaukė Yra tačiau akcininkų, ku stambaus akcininko pp. Vlodo rie nesutinka skelbti jų pavardžių, tai vienas toks, kurį pažy mime raide X, taip pat įnešė 100 dol.

Be to, keturi tautiečiai iš St. Catharines — Juozas Kalvelis, Jonas Klanius, Pranas Meš kauskas ir Steponas Šetkus taip pat įstojo LN nariais.

Bet ne tik tai sankatarinie čiai dedasi prie Lietuvių Na mų, o ir tolimesnės kolonijos — Toronto — tautiečiai taip pat simpatizuoja Hamiltono Lietu viams. Šiomis dienomis antras torontietis, Juozas Bud revičius, įnešė 100 dol.

Janina Kažemėkienė, trečio ji iš pp. Kažemėkų šeimos, taip pat įnešė 100 dol.

A. LIUDZIUS, B. L.

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai. Teisiniai pataravimai. Morigičiai.

Istaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,
Hamilton.

TAUPYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“.

Išduodamos paskolos iki 3.000 dol., morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta. Darbo dienos: antradieniais ir penktadieniais 6 — 8 val. vak., Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžio istaigoje II aukšte, tel. JA 7-5575. Sekmadieniai 12—2 val. p. p., Parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N. Susirašinėjimo adresas 15 Homewood Ave.

Ivairūs siuntiniai

I LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, LENKIJĄ IR U. S. S. R.

IŠ KANADOS:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius.

Turime pardavimui kostiumams, paltams ir suknelėms medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.

Be to, turime standartinius medžiagų ir odos siuntinius, kurie sudaromi mūsų krautuvėje ir siunčiami iš Kanados.

Prieš sudarant siuntinį prašome užėti pas mus ir apžiūrėti medžiagas, bei susipažinti su kainomis ir Jūs tikrai būsite patenkinti.

IŠ EUROPOS VALSTYBIŲ:

Priimame užsakymus ir siunčiame įvairius vaistus, akordeonus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklui piauči peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir t. t.

Siuvama kojinių mašina firmos „Minerva-122“ (medinis staliukas ir kojos) įskaitant visus mokesčius — į Europą ....\$175.00 į Aziją.....\$182.00

Jeigu pas Jus kiltų bent koks neaiškumas, kaip pigiau ir geriau pasiūsti siuntinį, prašau paskambinti arba parašyti ir mes tuojau duosime sąžiningą ir nuoširdų atsakymą.

Standartiniais medžiagų, odos, vaistų ir maisto siuntiniais prašome reikalauti mūsų atspausdintų katalogų.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. gryn. svorio siunt., bei užsakymus reikmenims iš Europos valst., siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsime gavę sąskaitą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas..

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

CENTRINĖ ISTAIGA:

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. JA 8-3098,

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

DĖMESIO! Ši istaiga šių metų vasaros atostogoms bus uždaryta nuo liepos mėn. 19 d. iki rugpjūčio m. 3 d. imtinai.

Sav. A. KALUZA

Mosklo - Technikos naujienos

KADA ŽMOGUS SKRIS RAKETA?

A. JUŠKA

2.

KUO SKIRSIS ŽMOGAUS SKRIDIMAS RAKETA NUO SKRIDIMO LĖKTUVU

Raketa skrenda toli nuo Žemės paviršiaus, kur labai reta atmosfera arba jos visai nebėra. Vadinasi, tiek raketos va rikliui, tiek skrendančiam žmo gui reikės turėti deguonies (ar ba kito oksidatoriaus varik liui). Skridimo orbitoje neten ka prasmės temperatūros sąvo ka, tuo tarpu kabinoje, kurioje bus žmogus, reikės sudaryti ne tik pastovią ir tinkamą tempe ratūrą, bet ir slėgimą, drėgmę ir kitas įprastinio klimato sąly gas.

Raketiniai varikliai labai spar čiai didina raketų greitį: kas se kundę jis padidėja ligi 50-60 m-sek. Tatai tolygu raketos ir viso to, kas bus raketoje, tai gi ir žmogaus, penkeriopam - šešeriopam svorio padidėjimui. Vadinasi, jei žmogus su apran ga Žemėje sveria 80 kg, tai ra ketoje, jai greitėjant, jo svoris pakiltų iki 400—500 kg. To dėl reikia iširti, ar gali žmo gaus organizmas pakelti tokį svorio padidėjimą.

Greitėjimas trunka neilgai — kelias arba keliolika minučių. Kai raketa išeina į jai skirtą or bitą, kai ji pasiekia reikiama greitį ir paskutinis variklis nu stoja veikęs, išcentrinė jėga, su sidaranti dėl didelio greičio kreivame orbitos kelyje, atsve ria gravitacijos jėgą, ir raketa visai netenka svorio. Besvorė padėtis gyvam organizmui yra visai naujas dalykas. Visa Že mės gyvybė vystėsi jos gravi tacijos lauke ir prie jo prisitai kė. Pavyzdžiui, žmogaus krau jas normaliai cirkuliuoja, kai žmogus guli, stovi arba sėdi. Mat, tam tikri nervai reguliuo ja kraujagyslių spindį, kad kr aujas, stovint arba sėdint, ne suplūstų į kojas, kad jis pakan kamai maitintų smegenis. Tuo tarpu žmogus negali ilgai gy venti pakabintas galva žemyn. Todėl ir besvorė padėtis gali žymiai atsiliepti pirmiausia į kraujo apytaką.

Augštesnieji organizmai tu ri tam tikrus organus, kurie re guliuoja jų pusiausvyrą. Jei tie organai per daug nuvargina mi, pavyzdžiui, supant laivą audros metu, organizmas pasi daro, kaip girtas, apserga „jū ros liga“. Pusiausvyros orga nams netekus padirginimo svorėje padėtyje, taip pat galė tų grėsti panaši „jūros liga“.

KOKS KOSMINIŲ SPINDULIŲ IR TARPPLANETINIŲ METEORŲ PAVOJUS

Atmosfera apsaugo Žemės

Lietuviai advokatai NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501

Res. BE 3-0978

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 North Ontario Bldg.

330 Bay Street,

TORONTO 1, Ontario.

Lietuvio Advokato Istaiga

Victor D. ALKSNIS

Advokatas — Notaras

62 Richmond St. West
(Kamp. Bay ir Richmond)

Room 901,

Toronto, Ont.

Telefonas EM 2-2585

DRAUDIMAI

Automobilių, namų,
gyvybės ir kt.

RO 6-0811 arba RO 6-0832

PRANO BARAUSKO

DRAUDIMO

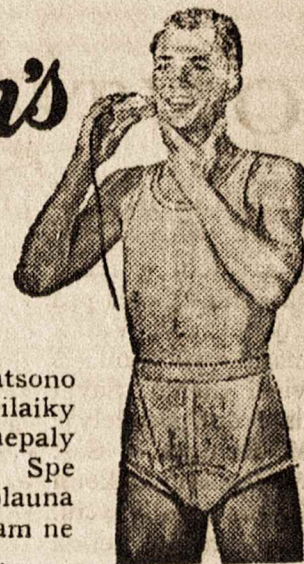
AGENTŪRA

49 Cameo Cres.,

Toronto 9, Ont.

Watson's

ATHLETIC
SPORT SHORTS
372

W1-8

Visi veiklūs vyrai vertina Watsono atleto maišelius su trigubu prilai ky mu. Elastiškas juosmuo — nepaly ginamas patogumas vyrams. Spe cialistų pasiūtos. Lengvai plauna mos — nereikia lyginti. Ilgam ne šiojimui. Tinka prie Jerseys.

PADEKOS

Gilaus skausmo prislėgti, mi rus mūsų brangiam vyriui ir tē veliui Juozui Navikėnui, reiš kiamė nuosirdžią padėką:

Gerb. Aušros Vartų parapi jos klebonui tėv. J. Borevičiui, Šv. Kazimiero parapijos klebo nui kun. J. Bobinui, kun. J. Na vikevičiui ir Tėv. S. Kulbiui už atlaikytas bažnyčioje šv. mi šias ir palydėjimą velionio į am žino poilsio vietą.

Poniai E. Kardelienei už gie doįmą bažnyčioje laike gedu lingų šv. Mišių ir Kūrėjų - Sa vanorių Sąjungos Montrealio skyriui už suorganizavimą ke turnedelio pamaldų Aušros Vartų bažnyčioje, bei General. Konsului J. Budriui už pareikš tą užuojautą.

Mes nuosirdžiai dėkojame visiems kunigams atlaikiusie ms ir visiems prieteliams už prašiusiems už velionies sielą šv. Mišias; taip pat visoms or ganizacijoms, pavienioms šei moms bei asmenims, atsiuntę siems vainikus bei gėles ir pa sakytus su velioniu atsisveiki nimo žodžius kapouse.

Mes nuosirdžiai dėkojame visiems, kurie mūsų didžiau sio skausmo valandoje buvo drauge su mumis: užjausdami žodžiu, spaudoje ir laiškais, nuosirdžiai pagelbėdami, daly vaudami šermentyse ir palydė dami mūsų neužmirštą vyra į tėvelį į amžino poilsio vietą.

Nuliūdę:

Žmona, sūnus ir dukte
bu šeima.

* * *

Mūsų brangaus tėvelio, Ado mo Joco, Lietuvoje mirties pro ga, daugelis tautiečių mums pareiškė nuosirdžią užuojautą — žodžiu ir per spaudą — už ką mes nuosirdžiai esame de kingi.

Broliai Jocai.

INTERPARLAMENTARI NĖS UNIJOS KONFEREN CIJA VARSUVOJE

prasidėjo rugp. 27 d. Dalyvau ja parlamentų atstovai iš daug lio pasaulio kraštų. Laisvojo pasaulio kraštų delegatams to je konferencijoje PET ir kitos pavergtųjų kraštų organizaci jos įteikė memorandumus, pra šydamos t. k. konferencijoje iš kelti ir Lietuvos bei kitų pa vergtųjų tautų reikalą. Su kai kuriais delegatais buvo prieš jiems išvykstant pasikalbėta ir asmeniškai. E.

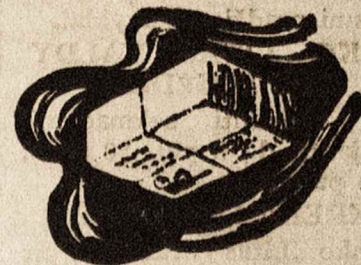
Aukodami šalpai padėsime ateities Lietuvai išlaikyti daugiau sveikų ir darbinių lietuvių.

Meteorų srautai tarpplaneti nėje erdvėje pasiskirstę toli gražu netolygiai. Daugelio tan kesnių srautų pasirodymo lai kas jau yra žinomas. Todėl, pradedant kosminį reisą, bus galima pasirinkti tokius laiko tarpus, kai meteorų pasitaiko

PAJIESKOJIMAI

— Jieškoma Jadvyga Kanap kaitė-Sketerienė. Jieško brolis Viktoras iš Lietuvos.

Prašoma atsiliepti ar prane šti: K. Martinėnui, 467 Man ning Ave., Verdun, P. Q.

MEDŽIAGOS — MAISTAS — VAISTAI

Greičiausiai ir pigiausiai
persiunčiami siuntiniai į
tėvynę

J. KAMIŃSKI
JANIQUE TRADING CO.

935 QUEEN ST. W. TORONTO 3 • EM 4-4121

Skyriai: Hamiltone,
St. Catharines ir kitur.

DĖL STNTYKIŲ SU LENK..

Atkelta iš 6 psl.

į savo bendradarbiavimo sąra šą.

Tai vienintelis geriausias būdas, likimo duotas, pakalbė ti į pačią lenkų masę, padėti veikti tos masės psichologiją kita linkme negu, kad ją lai ko užhipnotizavę pilsudskinės dvasios garsiakalbiai tokie, kaip paminėtas anas Toronto straipsnio rašytojas.

Ir priešingai: pradėję per spaudą ar leidiniais leisti į aiškinimąsi ar polemiką — vėl akis į akį atsidursime į tų gar siakalbių glėbį palikdami lenkų mases jų malonėje.

Kalbėkime savo lietuvišku gyvenimu į lenkų mases ir pa likime praeičiai ožėskienių, kraševskių ir kitų lenkų roman tikų nesikeičiančius šešėlius.

Praktika parodė, kad kur lietuviai aėsutiktų lenką—juos riša praeities istorija daugiau negu su kitų tautų žmonėmis. Aiškinimasis abu tuoj išskiria be rezultatų. Nesiaiskinimas lenką priverčia nagrinėti savo tautos sąžinę ir nesunkiai jis ten pamato klaidas.

Sutraukiant visą kas pasaky ta yra šitaip: parašykime kad norime lenkams savo tiesą, bet nepolemizuokime jokių būdu. Savo visuomeniniuose santy kiuose — traktuokime lenkus lygiai kaip kitas tautas, jei ne širdingiau. Tas duos mums pro gos pasakyti mūsų lietuvišką sągūniais šarvais, kurie galės tiesą ne į sugedusius garsiakal ją tikrai apsaugoti bent nuo mikrometeorų.

D. b.

Taupyk ir skolinkis kredito kooperatyve

„PARAMA“

Paskola 1 asm. iki \$ 3.000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.

Darbo valandos:

Pirmad. ir penktad nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak. Antradieniais nuo 10 — 12 v. ryt. ir 7 — 9 val. vakaro. Trečiad. ir ketvirt. nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W. Toronto, Ont.

Tel. LE 2-8723.

MONTREAL HAMILTON TORONTO

VAIKŲ DARŽELIS IR PA RENGIAMASIS SKYRIUS

Po dviejų savaitių pertraukos Vaikų Darželio seselės pradėjo reguliary darbą. Į Vaikų Darželį priimami vaikai nuo 3 iki 5 metų visai dienai. Savaitinis mokestis 7 dol. Darželyje dirba Ses. M. Benigta ir Ses. M. Michaelė. Vaikai mokomi lietuviškų žadimų, eilėraščių, dainelių. Šalia darželio veikia angliškasis pradžios mok. Parengiamasis skyrius, į kurį priimami vaikai 5 metų amžiaus. Pamokos vyks nuo 9 iki 11,15 val. ryto. Į Parengiamąjį skyrių vaikai registruojami rugsėjo 9 d., 9 val. ryto. Savaitinis mokestis 2 dol. Parengiamojo skyriaus vedėja — Ses. M. Celina. Kreiptis asmeniškai, 14 50 De Seve, arba telef. PO 6-9397. Vaikai supažindinami su mokykline tvarka ir gerai parngiami pradžios mokyklai.

BANKO „LITAS“ VALDY BOS POSĖDIS

įvyks ateinantį sekmadienį, rugsėjo 13 d., 8 val. 30 min., banko patalpoje.

ATKREIPKITE DĖMESĮ

Banko „Litas“ draudimu pirma kartą pasinaudojo a. a. Juozas Navikėnas. Įpėdiniai. Jo skola \$3.100,— pilnai apmokėjo draudimo įstaiga.

„Lito“ draudimas, be jokių primokėjimų iš narių pusės, mirties atveju apmoka nario skolą iki \$10.000, o jo indėliai išmokami įpėdiniais dvigubai iki \$2.000, turėtos banko sumos. Į tai turėtų ypatingą dėmesį atkreipti visi tie, kurie dar neprisiruošę tapti „Lito“ nariais. Pilną draudimą gauna įstoje į „Litą“ prieš 55 m. amžiaus. Po to draudimas palaipsniui mažėja: įstoje tarp 55 ir 60 m. gauna 75%, tarp 60 ir 65 m. — 50%, tarp 65 ir 70 m. — 25% ir virš 70 m. draudimo nebegauna.

Be draudimų, „Litas“ išmoka savo indėlininkams 4¼% palūkanų, kai tuo tarpu kiti bankai temoka tik 2¼%. „Lito“ duodamos paskolos, jei priimti dėmesin paskolų draudimą, nėra brangesnės, kaip kitose bankuose. Tad kodėl neapti „Lito“ nariu ir neperkelti bent dalies savo santaupų iš komercinių bankų į „Litą“.

DR. J. ŠEMOGAS

Office 5441 Bannantyne (kamp. Woodland) Verdun. Tel. PO 7-3175.

Priėmimo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį 7—9 p. m.

antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.

trečiadienį 2-4 ir 7-9 p. m. šeštadienį 11—1 p. m. arba pagal susitarimą. Namų tel. PO 6-9964

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALIŠKA Pacientai priimami iš anksto susitarus 9 a. m. — 10 p. m.

išsky. antradienį: iki 6 v. p. m.

5441 Bannantyne, (kampas Woodland)

Tel.: PO 8-4547

Namų: PO 8-0496

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.

Tel.: LA 2-7236

LIETUVIŲ DARBININKŲ DRAUGIJA

Montrealyje praneša, kad šios vasaros piknikai — gegužinės dar nėra užbaigtos. Artimiausiu metu, atsiradus daugiau grybų, Draugija paskelbs datą savo, šios vasaros sezono uždarymo ir grybavimo konkurso, gegužinę. Prašo sekti mūsų lietuvišką spaudą.

Liepos 12 d. mielų draugų Vizbarų ūkyje gegužinė pavyko labai gražiai. Davė ir pelno, kuris yra daugijos kasoje ir laukia kilnių tikslų, kuriems bus išdalintas.

Ta proga Dr. ja nuoširdžiai dėkoja savo rėmėjams ir nariams šios gegužinės mecenatams, kurių dėka buvo galima padaryti puikią ir gausią loteriją.

Rėmėjų tarpe, su stambesniu mis sumomis, pasirodė Alb. Norkeliūnas, Jakubka, K. Saigaitis, Toliušis, Džiaugis, J. Rimkus, Matulis, Staniulis, Ba kanavičius, Petronis, Bernotas, Gražys, Petrauskas, Mačionis, Jodelis, Januška, Vili mas, Kynai ir kiti.

Visiems ir visoms nuoširdus lietuviškas ačiū.

Lapkričio 7 dieną A. V. parapijos salėje draugija rengia pirmą šio rudens pasirodymą. Atvyks D. Kuraitis, kuris yra lankęsis, daugely kraštų ir Sovietų Rusijoje. Čia jis parodys filmus, darytus Sov. Sąjungoje, Lenkijoje ir kitur už geležinės uždangos. Bus progos išgirsti šio garsaus lietuvių — keliautojo gyvu žodžiu perduodamus įspūdžius, o vėliau, tą patį vakarą, ir pamatyti judomuosius paveikslus, kaip yra „pralenukusi“ Ameriką šio, XX-jo amžiaus vergų valstybė — Sovietų Sąjunga.

Jau dabar Draugija kviečia visus Montrealio ir apylinkės lietuvius lapkričio 7 dieną atvykti į Montrealį, Aušros Vartų parapijos salėn.

Smulki programa, tiksli valanda, bus paskelbta vėliau šio

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų Gydytoja

1410 Guy St.,

(Bank of Toronto Bldg.)

I augštas, 11 kamb.

Tel. WE 2-6662

Priėmimo valandos pagal

susitarimą

nuo 8 iki 10 val.

Namų tel. PO 8-8096

ADVOKATAS

STASYS DAUKSA, LL. D.

Suite 25—26

152 Notre Dame St. E.

UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

Montreal. UN 6-7026

Res.: 40 Lafleur,

LaSalle, tel. DO 6-1570

NOTARAS

JUOZAS BERNOTAS

B. A., B. C. L.

215 St. James West,

7 augštas.

Tel.: AV 8-3115.

Namie 2654 Hogan

Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.

NOTARAS

MILTON W. WINSTON,

B. A., B. C. L.

Suite 504 ir 505

4 Notre Dame St. E.

Montreal. UN 6-6556

MOKSLO PRADŽIA HAMILTONO LIETUVIŲ, VYSK. M. VALANČIAUS VADO, MOKYKLOJE

1959-60 mokslo metai pradeda mi šia tvarka:

1. rugsėjo 12 d., šeštadienį, 9.30 val. St. Mary's mokyklos patalpose, (Mulberry ir Park g. vių) kampe, toje pat, kur ir seniau), vaikų registracija ir tt.

2. rugsėjo 13 d., sekmadienį, 11 val. „Aušros Vartų“ parapijos bažnyčioje pamaldos, kuriose visi m. mokiniai dalyvauja organizuoti.

3. rugsėjo 19 d., šeštadienį, numatoma visiems m. mokiniams, kurie bus užsiregistravę, iškyla. Apie ją plačiau — vėliau.

Į mokyklą, I-mą klasę, priimami visi vaikai, kuriems iki š. m. rugsėjo 30 d. bus suėję pilni 6 metai. Į 8 klasę priima mi baigę augščiau 6 skyr., kad

WINNIPEG, Man.

MINĖSIME TAUTOS ŠVENTĘ

Rugsėjo mėn. 13 d., sekmadienį, tuojau po pamaldų Winnipeg apylinkės lietuvių minės rugsėjo 8-tąją, t. y. Vytuto karūnavimo dieną ir Tautos šventę. Tuojau po pamaldų visi lietuvių renkas į parapijos salę.

Minėjimą atidarys B-nės p. kas Mykolas Januška. Tai die nai pritaikintą žodį tars agr. J.

Užmiršai tėvų kapus
Ir Tėvynės tuos laikus,
Kur jaunystėj gyvenai,
Linksmas dainas dainavai...

Valdyba.

DAINAVA

Sklypų išpardavimas Dainavoje eina prie galo.

Narint paskubinti likusį sklypų išpardavimą, dabartinės kainos nuo \$300.— ir daugiau, yra žymiai sumažintos.

Nepraleiskite auksinės progos

išsigyti sklypų

Jau 37 lietuviai sklypus nusipirko.

Įmokėti 20%,

likusius per 4 metus.

Tuoju skambinkite RA 9-7091.

REIKALINGA MOTERIS

lengvam namų ruošos darbui ir padėti prie vaikų.

Atskiras kambarys, puikus atlyginimas.

Skambinti LA 3-1716, vakarais HU 4-2544

laikraščio skiltyse ir Aušros Vartų parapijos biuletenyje. Laukiame visų.

Lietuvių Darbininkų Dr. ja Montrealyje.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJE

ši sekmadienį, rugsėjo 13 dieną, pradėdami 40 valandų atleidimą-adoraciją.

Kitą sekmadienį, rugsėjo 20 dieną — parapija išvyks lankyti kapinių.

Klebonas kun. J. Bobinas pakrikštijo Onos ir Juozo Šilkauskų dukrelę Joaną - Marijos vardą.

• Tuokiasi Elena, Marg. Saba tavičiūtė su Albertu P. Gurliu. Vestuvės įvyks rugsėjo 12 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje.

• Rugsėjo 17 d. 8 val. vakaro

PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

siuntinius siunčia A. Kavaliūnaitė. Siunčia per Angliją ir Švediją į Lietuvą ir kitus Sovietų kraštus: medžiagas, odą, avalynę, siuv. mašinas, vaistus, odą, ir kita. Siuntiniai garantuoti apdrausti.

tuotai apdrausti. Teirautis A. Kavaliūnas WE 2-3709

• Teisininkas, b. Lietuvos teisėmų teisėjas, Antanas Gražys, pradėjo dirbti kaip nekilnojamojo turto agentas. Adresas: 3657 Laurier East. Rosemount, telef.: RA 9-7091. Turto pirkimo — pardavimo reikalais tautiečiai patariamai kreiptis į savo tautiečius, su kuriais geriausia galima viską išsiaiškinti ir kurie neabejotinai patikimi.

• AV klebonas Tėv. J. Borevičius išvyko į K. Lietuvių Dieoną Hamiltone. Grįš 14 rugsėjo.

Šaukiamas A.V. Komiteto susirinkimas, kuriame dalyvauja visi Komiteto nariai. (AV).

TERESĖ STANKŪNAITĖ išvyksta į JAV, Bostoną. Vi suomenininkę, darbščią ir paslaugią, išlydėti pas pp. Adomaičių susirinko gražus būrys moterų, kurias p. Adomaičiai puikiai pavaišino. Išlydėtojos labai apgailestavo išvykstančios nenuilstančios visuomenininkės baruose p. T. Stankūnaitės, linkejo jai sėkmės ir naujosios sąlygos, o Montrealio darbuotojai atminčiai išteikė gražią dovaną.

• AV klebonas Tėv. J. Borevičius išvyko į K. Lietuvių Dieoną Hamiltone. Grįš 14 rugsėjo.

TAUPLYK, SKOLINKIS kredito kooperatyve „LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Augštos palūkanos. Paskolos duodamos betkokiam geram tikslui. Ved. D. Jurkus, PO 7-4280. Pirm. A. Norkeliūnas. RA 7-3120. Veikia sekmadienį, 11-1 val. A.V. par. salėje, Banko kambary.

PROTESTO MITINGAI TORONTE

Rusų pavergtų tautų grupės, gyvenančios Toronte, norėdamos parodyti laisvajam pasauliui savo nusivylimą ir protestą dėl prasidėjusio N. Chruščiovo su J. Am. V. prezidentu Eisenhoweriu vieno pas kitą lankymosi; nutarė rugsėjo 12 d. (šeštadienį), 3 val. p. p. susirinkti Queen's Parke (prie Parliament Building) mitingui su plakatais ir tautinėmis vėliavomis, perrištomis gėdulo juosta. Čia, tarp kitko, valdžios atstovams pasakys kalbą ir bus priimtos rezolucijos.

Prašome visus lietuvius tame mitinge dalyvauti. Atvykti į Queen's Park (prie Parliament Building) prie mūsų tautinės vėliavos bent 15 min. prieš 3 val.

K. L. B. Toronto apyl. V-ba.

T. L. CHORAS „VARPAS“

po vasaros atostogų pradeda repetecijas, kurios vyks reguliariai antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7,30 val. v. lietuvių namuose. Yra numatytas visiškas naujas repertuaras, todėl patogus laikas įsijungti į chorą naujiems dainos mėgėjams, kurie nuoširdžiai laukiami.

• Aktyvus bendruomenės narys pulk. P. Traškevičius po operacijos grįžo iš ligoninės pasveikęs. Jį kankina negalavimai, dėl ko yra gydytojo priežiūroje.

IS LIETUVOS ATVYKO DVI SEIMOS

Visai neseniai iš Lietuvos į Montrealį yra atvykusios dvi šeimos, kurios išgyveno visą Lietuvos gyvenimo laužymą. Be to, jos kurį laiką buvo ir Lenkijoje ir gerai apsipažino su Gomulkinės Lenkijos gyvenimu. Vienas iš atvykusių yra buvęs Klaipėdos vadojojas, kovose sužėistas, turi Klaipėdos vadavimo medalių ir, kaip pasižymėjęs, Lietuvos nepriklausomybės laikais gaudavo kas mėnuo iš Lietuvos išdo pensiją. Šios dvi šeimos yra daug pergyvenusios, patriotingos ir daug patyrusios. Prie pirmos progos „Nepriklausomoje Lietuvoje“ bus plačiau parašyta apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje, apie Lietuvos kolūkinį, nusavinimą ir dabartinio Lietuvos gyvenimo eigą.

• Prancūzų kalbos kursai pradami rugs. 16 d. YMCA patalpose.

• Anglų kalbos kursai pradedami prasideda rugs. 8 d. YMCA, 5550 Park Ave.

• J. O. Motūzai susilaukė dukros.

• Pabrangs vanduo, nes Montrealio miestas suprojektavo iš vandens kainos pakėlimo gauti visą milijoną dolerių pajamų daugiau. Vandens kaina pakeliamama nuo sekančių metų trim procentais.

• Quebeco CCCL susirinkime nutarta apjungti 230 tūkstančių raštinių tarnautojų, kurie dar nėra organizuoti.

Per pirmą 1959 m. pusmetį turėjome pardavimų už \$694, 085.00. Reikalui esant atiduokite jūsi nekilnojamojo turto mūsų įstaigai pardavimui. District Estate Brokers P. Adamonis VI 2-8501.

DISTRICT ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke St. W.

VI 2-8501

D. N. Baltrukonis CR 6-5075

F. Jasutis ..... LA 2-7879

A. Markevičius ..... CR 9-9793

A. Budriūnas ..... RA 2-8035

P. Adamonis ..... RA 2-2472

P. Baltūnis ..... LA 6-2084

Pr. Rudinskis ..... HU 1-2957

Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus N. L., T. Z., Star, La Press.

• AV klebonas Tėv. J. Borevičius išvyko į K. Lietuvių Dieoną Hamiltone. Grįš 14 rugsėjo.

Raštinė: LE 4-4451

Dr. P. MORKIS DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 Bloor W., Toronto 4.

(į rytus nuo Dufferin St.)

LIETUVIŲ NAMŲ REIKALAI

Lietuvių Namai gavo patyriusią kulinarę, kuri per penktadienį alučius svečiams patiekia įvairaus maisto. Kadangi kainos neišpūstos ir maistas pagamintas pagal lietuviškas skonį, jo pareikalavimas yra gana didelis.

Ankstyvesniais laikais kaip kartais atsiradavo viešas kitas neramias elgesio svietis ir tuo gadindavo bendrą nuotaiką. Pastojus naujiems administratoriams, viskas pasikeitė ir gerąją pusę ir dabar kiekvienam sudaro malonumą jaukioje aplinkumoje prie alaus stiklo praleisti valandą.

• Muz. St. Gailevičiaus, sugrįžęs iš kelionės po Europą, piana studijos pamokos prasideda nuo rugsėjo mėn. 8 d. Priimami nauji mokiniai. Susitarti galima asmeniškai tarp 5—7 val. v. lietuvių namuose, arba telefonu RO 6-3925.

BALTŲ TARYBA...

Atkelta iš 1 puslapio.

tautų padėką už prezidento proklamaciją „Pavergtųjų tautų savitės“ reikalui.

Pasaulio politikos įvykiams įgaunant vis didesnę tempą, Baltų Taryba nutarė dažniau susirinkti ir reaguoti į Pabaltijo kraštus liečiančius įvykius, tiek savo veikimo kanalais, tiek ir bendrai su kitomis pavergtųjų tautomis. Numatyta dažniau susitikti ir su tokių pavergtųjų tautų atstovais, kaip uk rainiečiais ir kt. Pasitarta dėl Pabaltijo tautų atstovų tolimosio bendradarbiavimo PET (ACEN) organizacijoje ir jos delegatūrose, veikiančiose įvairiuose kraštuose.

Kitais metais sueina 20 metų nuo Pabaltijo valstybių pristatymo įjungimo į Sovietų Sąją (1940—1960). Baltų Taryboje buvo vieninga nuomonė, kad tariai suakčiai reikėtų jau dabar pradėti ruošti ir kad toji proga turėtų būti kuo plačiau panaudota Lietuvos, Latvijos ir Estijos bylai pasaulyje išpopuliarinti.

Baltų Taryba toliau svarstė jau ne kartą jos nagrinėtą svarbų projektą steigti „Pabaltijo kraštų dabarties tyrinėti mo institutą“ (Baltisches Institut für Zeitgeschichte). Kaip žinoma, jau nuo seniau gana sėkmingai veikia „Pabaltijo tyrinėjimo institutas“ „Baltisches Forschungsinstitut“, kurio būstinė Bonnoje. Tačiau jis užsiima tik istorinėmis studijomis. Naujojo instituto uždavinys tyrinėti dabarties padėtį ir įvykius, pertekiant juos taip, kad jo darbo vaisiais galėtų pasinaudoti ir spauda, ir radijas, ir laisvinimo organizacijos ir kitos institucijos. Visą laiką buvo klausimas (kuris ir dabar dar nėra išspręstas), ar naujasis institutas turėtų veikti visiškai sivistoviai, ar kaip jau esamo „Pabaltijo tyrinėjimo instituto“ skyrius.

Baltų Taryba būtų labiau už tai, kad naujasis institutas veiktų savistoviai.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

3260 Curatteau

Montreal. T-1. CL 5-5515